

II.

STATISTISKA AVDELNINGEN.

Stadens indelning i vissa distrikt.

(Jfr kartorna sid. 389—398.)

Församlingar.

Storkyrkoförsamlingen eller Nikolai: 1:a roten. — Klara: 2:a och 3:e roten. — Kungsholms eller Ulrika Elenora: 4:e och 17:e rotarna. — S:t Görans: 23:e och 29:e rotarna. — Adolf Fredriks: 5:e och 18:e rotarna. — Gustav Vasa: 6:e och 22:a rotarna. — Matteus: 26:e, 27:e och 30:e rotarna. — Jakobs: 7:e roten. — Johannes: 8:e och 21:a rotarna. — Engelbrekts: 9:e och 28:e rotarna. — Hedvig Eleonora: 10:e och 11:e rotarna. — Oscars: 20:e och 24:e rotarna. — Katarina: 13:e, 14:e, 25:e och 36:e rotarna. — Sofia: 12:e roten. — Maria: 15:e och 19:e rotarna. — Högalids: 16:e och 31:a rotarna. — Brännkyrka: 32:a, 33:e och 34:e rotarna. — Bromma: 35:e roten. *Kungl. brev till överståthållarämbetet den 15 april 1904, 2 juni 1905, 10 juni 1912, 31 dec. 1913 och 27 april 1917 samt kungl. resolutioner den 20 juni 1924, vilka sistnämnda trädde i kraft den 1 jan. 1925.*

Rotar.

(T. o. m. den 30 juni 1926; jfr sid. 68.)

1:a Storkyrkoroten: staden inom broarna. — 2:a och 3:e Klararoten; gränser: Klara strand, Ström-, Malmtofts-, Malmkillnads- och Tunnelgatorna till Klara strand. — 4:e Kungsbroroten; gränser: Agne-, Hantverkaregatorna, Kungsholmstorg, Norr Mälarstrand och Klaraviken. — 17:e Kronobergsroten; gränser: Kungsholmstorg, Hantverkare-, Agnegatorna, Kungsholms strand, Inedals-, Park-, Kronobergs-, Hantverkare-, S:t Eriksgatorna och Norr Mälarstrand. — 23:e Karlsviksroten; gränser: S:t Eriks-, Hantverkare-, Kronobergs-, Park-, Inedalsgatorna, Kungsholms strand, Fridhemsgatan, Rålambstorg och Norr Mälarstrand. — 29:e Kristinebergssroten: Kungsholmen väster om Rålambstorg och Fridhemsgatan. — 5:e Tegnérssroten; gränser: Tunnel-, Malmkillnads-, Döbelns-, Tegnérsgatorna, Tegnérslunden, Upplands-, Kammakaregatorna och Klara strand. — 18:e Teknologroten; gränser: Kammakare-, Upplandsgatorna, Tegnérslunden, Tegnér-, Döbelns-, Kungstens-, Dala-, Tegnérsgatorna och Klara strand. — 6:e Observatorieroten; gränser: Kungstens-, Döbelns-, Oden-gatorna, Sveavägen, Frej-, Norrtulls-, Oden- och Västmannagatorna. — 22:a Vasaroten; gränser: Tegnér-, Dala-, Kungstens-, Västmann-, Oden-, Norrtulls-, Frej-, Hälsinge-, Oden- och S:t Eriksgatorna samt Klara strand. — 26:e Norrtullsroten; gränser: Karlbergsvägen, Hälsinge-, Frejgatorna, Sveavägen samt stadsplanegränsen till Karlbergsvägen. — 27:e Karlbergsroten; gränser: stranden utmed Karlbergssjöen, stadsplanegränsen, Karlbergsvägen, Vikinga-, Tomtebo-, Birka-, Rörstrands- och S:t Eriksgatorna. — 30:e Birkaroten; gränser: Rörstrandsgatan, S:t Eriks plan, Oden-, Hälsingegatorna, Karlbergsvägen, Vikinga-, Tomtebo- och Birkagatorna. — 7:e Jakobsroten; gränser: Ström-, Malmtofts-, Malmkillnads-, Kungs- och Birgerjarlsgatorna samt Skepps- och Kastellholmarna. — 8:e Roslagsroten; gränser: Malmkillnads-, Döbelns-, Oden-, Birgerjarlsgatorna, Roslagstorg, Birgerjarls- och Kungsgatorna. — 21:a Vanadisroten; gränser: Sveavägen, Sveaplanen, stranden utmed Brunnsviken, Birgerjarls- och Odengatorna. — 9:e Humlegårdsroten; gränser: Grevture-, Humlegårds-, Brahegatorna, Valhallavägen, Uggleviks-gatan, Karlavägen, Engelbrekts-, Stenbocks-, Eriksbergs- och Birgerjarlsgatorna. — 28:e Eriks-bergsroten; gränser: Birgerjarls-, Eriksbergs-, Stenbocks-, Engelbrektsgatorna, Karlavägen, Uggleviksgatan, Valhalla- och Sturevägarna samt Värtan och norra delen av Norra Djurgården. — 10:e Nybroroten; gränser: Sibillegatan, Valhallavägen, Brahe-, Humlegårds-, Grevture- och Birgerjarlsgatorna. — 11:e Artillerirotten; gränser: Strandvägen, Skepparegatan, Valhallavägen och Sibillegatan. — 20:e Narvaroten; gränser: Sture-, Valhalla-, Värta-, Narvavägar, Linné- och Grevmagnigatorna samt Djurgårdssjön och södra delen av Norra Djurgården. — 24:e Karla-roten; gränser: Skepparegatan, Strandvägen, Grevmagni-, Linnégatorna, Narvavägen, Karlaplan, Värtavägen, Valhallavägen till Skepparegatan. — 13:e Stadsgårdsroten; gränser: Södermalmstorg, Göt-, Högbergsgatorna, järnvägen, Timmermans-, Folkunga-, Renstjärnasgatorna, Stadsgården och Karl Johans torg. — 14:e Katarina mellanrote; gränser: Renstjärnas-, Bonde-, Östgöta-, Skåne-, Göt- och Folkungagatorna. — 25:e Nytorgsroten; gränser: Renstjärnasgatan, Ring-vägen, Göt-, Skåne-, Östgöta- och Bondegatorna. — 36:e Helgaroten; gränser: Göt-, Folkunga-, Timmermans-, Blekinge- och Torkel Knutssonsgatorna, Årstatorget samt Årsta strand. — 12:e Sofiaroten; gränser: Stadsgården, Renstjärnasgatan, Ringvägen, Götgatan, Hammarby strand och kanalen vid Danviken. — 15:e Maria kyrkorote; gränser: Horns-, Timmermansgatorna, järn-vägen, Högbergs- och Götgatorna. — 19:e Skinnarviksroten; gränser: Söder Mälarstrand, Torkel Knutssons-, Volmar Yxkulls-, Rosenlundgatorna, järnvägen, Timmermans-, Hornsgatorna,

Södermalmstorg. — 16:e Tantoroten; gränser: Årstatorget, Torkel Knutssons-, Blekinge-, Timmermansgatorna, järnvägen, Rosenlund-, Volmar Yxkulls-, Torkel Knutssongatorna, Söder Mälarstrand, Ringvägen, Hornsgatan samt Årsta strand. — 31:a Heleneborgsroten; gränser: Söder Mälarstrand, Ringvägen, Hornsgatan och stranden utmed Liljeholmsviken samt Långholmen. — 32:a Enskederoten: östra delen av Brännkyrka församling, begränsad i väster av 34:e rotens gräns mellan egendomarna Sundsberg, Enskede, Östberga, Ersta (Stureby) och Örby i 32:a roten samt egendomarna Årsta, Västberga, Solberga och Älvsjö i 34:e roten. — 33:e Liljeholmsroten: nordvästra delen av Brännkyrka församling med gräns i öster, söder och väster till 34:e roten. — 34:e Årstatoroten: västra delen av Brännkyrka församling med gräns i öster till 32:a roten samt i norr och nordväst till Årstaviken, Liljeholmens järnvägsområde och stora landsvägen till Södertälje, räknat från Liljeholmens skola till lägenheten »Stå fast» inom Nybohov. Därifrån går gränsen västerut mellan Nybohov och Aspudden i 33:e roten samt Midssommarkransen, Tellusborg och Hägersten i 34:e roten till Mälaren. — 35:e Brommaroten: förutvarande Bromma kommun. *Mantalsnämndens beslut (det senaste den 29 sept. 1924, med ikraftträdande den 1 nov. s. å.).*

Postutdelningsområden.

St.: Storkyrkoförsamlingen. — *C.:* Klara, Kungsholms och S:t Görans församlingar, av Adolf Fredriks församling den del, som ligger söder om Kammakaregatan, Jakobs församling utom Skepps- och Kastellholmarna samt Johannes församling söder om Kammakaregatan. — *Va.:* återstoden av Adolf Fredriks församling, Gustav Vasa och Matteus församlingar, återstoden av Johannes församling samt den del av Engelbrekts församling inom stadens planlagda område, som ligger norr om Odengatan. — *Ö.:* återstoden av Engelbrekts församling inom stadens planlagda område och den del av Hedvig Eleonora församling, som i öster begränsas av Sibillegatan, Storgatan och Jungfrugatan, jämte östra station, tekniska högskolan, Sofiahemmet, allmänna barnbördshuset, stadion, generalstabens stall, Svea artilleriregemente och Östermalms idrottsplats. — *Ö.Dj.:* återstoden av Hedvig Eleonora församling samt Oscars församling inom stadens planlagda område, Djurgården väster om Sirishov och Valdemarsudde samt Skepps- och Kastellholmarna. — *Sö.:* Katarina, Sofia, Maria och Högalids församlingar. *Postdirektionens i Stockholm beslut den 12 dec. 1918.*

Avm. Stockholms lokalportoområde omfattar Stockholms stad med Brännkyrka och Bromma församlingar, ävensom Solna, Spånga, Danderyds och Nacka socknar, städerna Djursholm och Lidingö samt Sundbybergs, Hässelby villastads, Stocksunds och Saltsjöbadens köpingar. *Postdirektörens i Stockholm kungörelse den 20 dec. 1918.*

Polisdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Maria och Högalids församlingar. — 3. Kungsholms¹⁾, S:t Görans och Bromma församlingar. — 4. Klara församling¹⁾. — 5. Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — 6. Jakobs församling samt av Johannes församling det område, som ligger söder om Brunngatan. — 7. Hedvig Eleonora och Oscars församlingar samt det område av Engelbrekts församling, som ligger öster om Engelbrektsgatan och söder om Valhallavägen. — 8. Katarina och Sofia församlingar. — 9. Johannes församling utom det område, som tillhör 6:e distriktet, samt Engelbrekts församling utom det område, som tillhör 7:e distriktet. — 10. Brännkyrka församling. *Överståthållarämbetets order den 15 okt. 1890, 28 nov. 1906, 27 dec. 1912, 9 dec. 1913 och 22 dec. 1915.*

Gammal och ny stadsdel m. m.

Byggnadsordningen för Stockholms stad av den 13 dec. 1890 (med senare ändringar) beskriver ny stadsdel på följande sätt (det övriga utgör gammal stadsdel; uppdelningen har avseende på byggnadssättet):

»§ 3. Såsom nya stadsdelar enligt byggnadsstadgan för rikets städer och denna byggnadsordning anses på grund av kungl. maj:ts givna bestämmelser de stadsdelar, som ligga utanför en gränslinje, dragen i de norra stadsdelarna: från mitten av Skeppsholmsbron över Nybroviken och Strandvägen till Grevmagnigatan, längs denna till Storgatan, längs denna till Styrmansgatan, längs denna till Linnégatan, längs denna till Sturegatan, längs denna till Humlegårdsgatan, längs denna till Birgerjarlagatan, längs denna till Jutas backe, längs denna över Johannesgatan och vidare i rak linje till Döbelnsgatan, längs denna till Markvardsgatan, längs denna till Saltmätargatan, längs denna till Kungstensgatan, längs denna till Drottninggatan, längs denna till Kammakaregatan, längs denna till Torsgatan, längs denna till Barnhusgatan, längs denna till Vasagatan, längs denna till Gamla [Kungsholms]brogatan, längs denna och Kungsholmsgatan till Pipers-

¹⁾ T. v. med den äldre gränsen mellan Kungsholms och Klara församlingar.

gatan, längs denna till Bergsgatan, längs denna till Scheelegatan samt slutligen längs denna och Kungsholmstorg över Norr Mälarstrand till Mälaren samt *å Södermalm*: från Saltsjön i förlängning av Renstjärnsgatan över Stadsgården till Fjällgatan och vidare längs Renstjärnsgatan till Tjårhovsgatan, längs denna till Nytorpgsgatan, längs denna till Skånegatan, längs denna till Östgötagatan, längs denna till Bondegatan, längs denna till Götgatan, längs denna till Åsögatan, längs denna till Västgötagatan, längs denna norrut till Folkungagatan, vidare längs denna gata åter till Götgatan, längs denna till Bangårdsgatan, längs denna till Björngårdsgatan, längs denna till Fatbursgatan, längs denna till Svedenborgsgatan, längs denna till Prästgårdsgatan, längs denna åter till Björngårdsgatan, längs denna till S:t Paulsgatan, längs denna till Torkel Knutssonsgatan, längs denna till Skinnarviksgatan, längs denna till Duvogränden, längs denna till Badstugatan, längs denna till Bellmansgatan samt slutligen i dennas förlängning utefter hissbyggnadens östra gavel över Söder Mälarstrand till Mälaren.»

»§ 52. I följande delar av staden må, utan rubbning av vad i § 35 är bestämt angående de där tillåtna träbyggnader, under nedan nämnda villkor byggnader uppföras dels av trä, dels av revirke och tegel, eller så kallade korsvirkeshus, nämligen: *i de norra stadsdelarna* de delar, som ligga utanför gränslinjer, dragna dels från Brunnsviken längs den utdragna Sveavägen till Surbrunnsgatan samt vidare längs denna gata till Valhallavägen, dels från stadens gräns utanför Norrtull längs Västmannagatan till Tegnérsgatan, vidare längs denna gata till Klara-viken, vidare å andra sidan viken längs Agnegatan till Fleminggatan, längs denna till Pilgatan samt slutligen längs denna till Mälaren; *på Södermalm* de delar därav, som ligga utanför gränslinjer, dragna från Mälaren längs Ringvägen till Krukmakaregatan, längs denna till Torkel Knutssonsgatan, längs denna till järnvägen, längs denna till Västgötagatan, längs denna till Ölands-gatan, längs denna till Östgötagatan, längs denna till Skånegatan, längs denna till Ploggatan, längs denna till Bondegatan samt längs denna till Hammarby sjö; *Kungl. Djurgården* med undantag *dels* av Djurgårdsstaden, *dels* av det område, som begränsas i norr av Valhallavägens förlängning från Jungfrugatan österut till Banérgatans förlängning från Karlavägen norrut, i öster av den sålunda förlängda Banérgatan samt i övrigt av stadens förutvarande planlagda område, *dels* av det område, som begränsas av en i fortsättning med Linnégatan österut i brutna linjer dragen gata till en öppen plats vid Djurgårdsbrunnsviken samt i övrigt av nämnda vik och stadens förutvarande planlagda område.»

Enligt § 53 gälla särskilda byggnadsbestämmelser för områden å Kungsholmen vid Stads-hagen, i Djurgårdsstaden vid Alkäret, å Östermalm inom kvarteren Tofslärkan, Trädlärkän, Sånglärkän och Piplärkan, å Norra Djurgården för områden kring Karlaplan och Nobelparken, å Södermalm inom kvarteret Harven och delar av kvarteret Huggjärnet, i Djurgårdsstaden för kvarteret Skeppsholmsviken, å Norrmalm inom kvarteren Flugsnapparen, Sidsenvansen, delar av kvarteret Skatan samt kvarteren Smedjan och Sländan, i Djurgårdsstaden för kvarteret Konsthallen, å nord-västra Norrmalm för kvarteren Saga, Skuld, Verdandi, Bikupan, Myrstacken och Loke samt Vingen och Motorn, å Östermalm för kvarteret Brandvaken, å Norrmalm för kvarteret Åssjan, å Södermalm för delar av kvarteret Monumentet, å Kungsholmen för delar av kvarteret Båten ävensom för stadsplanlagda delar av Bränkyrka och Bromma.

Lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad (dessförrinnan stadsplanlagen av år 1907) medger i kap. 1 § 2 stadsfullmäktige rätt att för *vissa områden* besluta särskilda byggnadsbestämmelser, vilka (utom beträffande vissa smärre jämkningar i redan fastställda bestämmelser) skola underställas kungl. maj:ts prövning. Sådana byggnadsbestämmelser hava av kungl. maj:ts fastställts för ett stort antal enstaka kvarter och större områden i staden. (En förteckning över de i dec. 1921 gällande är intagen i 1922 års kommunalkalender, sid. 346, och Kommunal författningssamling för Stockholm 1921 nr 76, sid. 50; beträffande senare tillkomna hänvisas till årsregistren i Kommunal författningssamling, ordet »Byggnadsbestämmelser».)

Sotningstrakter.

1. S:t Görans församling och delar av Kungsholms eller Ulrika Eleonora församling med gräns i Polhemsgatan från Kungsholms strand till Fleminggatan, denna till Inedalsgatan, denna till Parkgatan, denna till Kronoberggsgatan, denna till Hantverkaregatan, denna till S:t Eriks-gatan och denna till Mälaren. — 2. Återstående delen av Ulrika Eleonora församling samt av Klara församling kvarteren Saluhallen, Blekholmen norra och södra. — 3. Adolf Fredriks församling. — 4. Gustav Vasa församling. — 5. Västligaste delen av Matteus församling med gräns i S:t Eriks-gatan, Solnavägen och Norrtullsgatan. — 6. Återstoden av Matteus församling. — 7. Jo-hannes församling med undantag av kvarteren Sparven, Kåkenhusen, Polacken och Väder-kvarnen. — 8. Delar av Engelbrekts församling med gräns: Valhallavägen österut till Sture-gatan, Sturegatan till Karlavägen, Karlavägen till Brahegatan, Brahegatan till Humlegårds-gatan, Humlegårdsgatan till Biblioteksgatan, Biblioteksgatan till Birgerjarlsgatan och Birger-jarlsgatan till Valhallavägen. — 9. Delar av Hedvig Eleonora och Oscars församlingar med gräns: Sibyllegatan norrut till Östermalmstorg, Östermalmstorg till Nybrogatan, Nybrogatan till Valhalla-

Stadens indelning.

vägen, Valhallavägen till Sturevägen, Sturevägen till Lidingövägen, Lidingövägen till brofästet vid Lidingöbron, Värtan, Frihamnsvägens förlängning norr om tullhuset, Frihamnsvägen till Valhallavägen, Valhallavägen till Hjorthagsvägen, Hjorthagsvägen till Karlaplan, Karlaplan till Karlavägen, Karlavägen till Grevgatan, Grevgatan till Storgatan, Storgatan till Skepparegatan, Skepparegatan till Strandvägen samt Strandvägen till Sibyllegatan. — 10. Delar av Oscars församling med gräns: Skepparegatan norrut till Storgatan, Storgatan till Grevgatan, Grevgatan till Karlavägen, Karlavägen till Karlaplan, Karlaplan till Hjorthagsvägen, Hjorthagsvägen till Valhallavägen, Valhallavägen till Frihamnsvägen, Frihamnsvägen till Värtan, Frihamnsvägens förlängning norr om tullhuset, Värtan, Djurgårdsbrunnskanalen, Djurgårdsbrunnsviken, Strandvägen till Skepparegatan. — 11. Jakobs församling med undantag av Skepps- och Kastellholmarna samt av Johannes församling kvarteren Sparven, Kåkenhusen, Polacken och Väderkvarnen och av Engelbrekts församling kvarteren Ladugårdsgrinden och Sperlingens backe. — 12. Klara församling med undantag av kvarteren Saluhallen, Blekholmen norra och södra. — 13. Storkyrkoförsamlingen jämte Skepps- och Kastellholmarna samt det område av Djurgården, som begränsas av Djurgårdsbrunnsviken, Djurgårdsbrunnskanalen och Saltsjön. — 14. Delar av Katarina och Sofia församlingar med gräns i Södermalmstorg, Götgatan, Högbergsgatan, Östgötagatan, Åsögatan, Borgmästaregatan och Bondegatan till Hammarby sjö. — 15. Delar av Katarina och Sofia församlingar, begränsade av Bondegatan från Hammarby sjö, Borgmästaregatan, Åsögatan, Östgötagatan, Tjärhovsgatan, Götgatan, Blekingegatan och Östgötagatan till Hammarby sjö. — 16. Delar av Maria och Högalids församlingar med gräns i Södermalmstorg, Hornsgatan, Torkel Knutssonsgatan, Brännkyrkagatan och Långholmsgatan. — 17. Delar av Maria och Högalids församlingar med gräns i Hornsgatan från Årstaviken, Långholmsgatan, Brännkyrkagatan, Torkel Knutssonsgatan, Hornsgatan, Götgatan, Högbergsgatan, Svedenborgsgatan och Volmar Yxkullsgatan till Årstaviken. — 18. Liljeholmens förutvarande municipalsamhälle med Aspudden, Charlottenburg, Gröndal, Reymerholm och Tellusborg samt västligaste delen av Brännkyrka församling i övrigt med gräns i stora landsvägen från Liljeholmen till Fruängen, ävensom inom Högalids församling Långholmen samt det väster om Långholmsgatan och norr om Hornsgatan belägna området. — 19. Av Katarina och Sofia församlingar det intill Årstaviken och Hammarby sjö belägna område, som begränsas av Östgötagatan, Blekingegatan och gränsen till Högalids församling; Årsta holmar samt mellersta delen av Brännkyrka församling, med gräns: Liljeholmens förutvarande municipalsamhälles gräns samt stora landsvägen från Liljeholmen till Fruängen, stadsgränsen till Fagersjö, Örby förutvarande municipalsamhälles gräns till gränsen mellan Örby villastad och området Stureby (Ersta), denna gräns till landsvägen Örby—Skanstull, landsvägen Örby—Skanstull. — 20. De delar av Katarina, Maria och Högalids församlingar, som ej tilldelats 14:de—19:de trakterna. — 21. Bromma församling. — 22. *Ej mindre* delar av Engelbrekts och Hedvig Eleonora församlingar med gräns: Brahegatan norrut till Karlavägen, Karlavägen till Sturegatan, Sturegatan till Valhallavägen, Valhallavägen till Nybrogatan, Nybrogatan till Östermalmstorg, Östermalmstorg till Sibyllegatan, Sibyllegatan till Strandvägen, Strandvägen till Birgerjarlsgatan, Birgerjarlsgatan till Grevturegatan, Grevturegatan till Humlegårdsgatan samt Humlegårdsgatan till Brahegatan, *än även en ytterligare del* av Engelbrekts församling med gräns: Valhallavägen från Sturevägen till församlingsgränsen i Birgerjarlsgatan, församlingsgränsen till Norra Brunnsviken, Norra Brunnsviken, Älktstekanalen, Värtan till Lidingöbron, Lidingövägen till Sturevägen, Sturevägen till Valhallavägen. — 23. De delar av Brännkyrka församling, som ej tilldelats 18:de och 19:de trakterna. *Överståthållar-ämbetets kungörelser den 20 febr. 1925 och 2 mars 1926.*

Stadsbudstaxezoner.

1. Staden inom broarna samt Riddarholmen, Helgeandsholmen, Strömsborg och Stockholms stads badinrättning. — 2. Den del av Södermalm, som omslutes av Timmermansgatan från Mälaren till Folkungagatan, denna till Renstjärnasgatan och sistnämnda gata till Saltsjön. — 3. Den del av Södermalm, som begränsas av Folkungagatan, Ringvägen och Renstjärnasgatan. — 4. Den del av Södermalm, som ligger öster om Renstjärnasgatan. — 5. Den del av Södermalm, som begränsas av Varvsgatan från Mälaren till Volmar Yxkullsgatan, denna till Maria Bangata och Ringvägen samt vidare till Folkungagatan och Timmermansgatan. — 6. Den del av Södermalm, som ligger norr om Volmar Yxkullsgatan och väster om Varvsgatan. — 7. Den återstående yttre delen av Södermalm. — 8. Skeppsholmen och Kastellholmen. — 9. Nedre delen av Norrmalm, söder om Tunnelgatan och David Bagaresgatan. — 10. Mellersta delen av Norrmalm, som i öster begränsas av Birgerjarlsgatan och Roslagsgatan, söder om Odengatan. — 11. Den övre del av Norrmalm, som begränsas av statens järnvägsspår från S:t Eriksbron till Norrtullsgatan och denna till Odengatan. — 12. Den övre del av Norrmalm, som begränsas av statens järnvägsspår från Norrtullsgatan till Roslagsgatan, Roslagsgatan till Söderbrunnsvägen och Stockholm—Rimbo järnvägsspår till Odengatan, denna gata till Norrtullsgatan samt sistnämnda gata. — 13. Nedre delen av Kungsholmen, öster om Polhemsgatan. — 14. Övre delen av Kungsholmen, väster om Polhemsgatan,

till Mariebergsgatan, Lindhagensgatan till Mälaren; sjukhuset S:t Göran och arbetarbostäderna strax bortom detta dock inberäknade. — 15. Den del av Östermalm, som begränsas av Valhallavägen från Odengatan till Sturegatan, Sturegatan till Birgerjarlgatan. — 16. Den del av Östermalm, som begränsas av Karlavägen från Sturegatan till Karlaplan, Styrmansgatan från Karlaplan till Strandvägen. — 17. Den del av Östermalm, som begränsas av Sturegatan, Värtavägen norr om Karlavägen (inkl. Svea artilleriregementes kasern). — 18. Den återstående, yttre delen av Östermalm. — 19. Djurgården till Sirishov och Bellmansro. *Överståthållarämbetets kungörelse den 30 jan. 1920, som trädde i kraft den 1 febr. s. å.*

Taxeringsdistrikt.

1. Första roten. — 2. Förutvarande andra roten. — 3. Förutvarande tredje roten jämte kvarteren Saluhallen, Blekholmen norra och Blekholmen södra. — 4. Sjunde roten väster om Kungsträdgårdens- och Norrlandsgatorna med undantag av kvarteren Stuten och Bocken. — 5. Sjunde roten öster om Kungsträdgårdens- och Norrlandsgatorna samt kvarteren Stuten och Bocken. — 6. Åttonde roten samt av tjuguförsta roten kvarteren Trädgårdsmästaren och Killingen. — 7. Tjuguförsta roten med undantag av kvarteren Trädgårdsmästaren och Killingen. — 8. Femte roten. — 9. Adertonde roten. — 10. Sjätte roten. — 11. Tjuguantra roten. — 12. Tjugusjunde roten. — 13. Trettonde roten. — 14. Tjugusjätte roten öster om Hälsingegatan utom kvarteren Midgård och Valkyrian. — 15. Tjugusjätte roten väster om Hälsingegatan jämte kvarteren Midgård och Valkyrian. — 16. Nionde roten med undantag av kvarteren Sparbössan, Norrtälje, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Sädesärlan, Talkkotten och Näktergalen. — 17. Nyssnämnda kvarter av nionde roten samt av tjugunåttende roten kvarteren Trasten, Träskfloden, Poppeln, Asken, Furan, Aspen, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Salgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren. — 18. Återstående del av tjugunåttende roten. — 19. Tionde roten med undantag av öster om Nybrogatan eller norr om Östermalmsgatan belägna delar av roten. — 20. Öster om Nybrogatan eller norr om Östermalmsgatan belägna delar av tionde roten samt av elfte roten kvarteren Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rachelhanen och Tjädern. — 21. Elfte roten med undantag av nyssnämnda kvarter. — 22. Tjugonde roten med undantag av kvarteren Trumslagaren, Fanan, Fänriken, Furiren, Musketören och Ryttaren. — 23. Nyssnämnda kvarter av tjugonde roten samt av tjugufjärde roten kvarteren Gnistan, Veterinären, Vedbäraren, Minan, Harpan, Djursborg, Kornetten, Fältöversten och Fältväbeln. — 24. Tjugufjärde roten med undantag av nyssnämnda kvarter. — 25. Femtonde roten. — 26. Nittonde roten. — 27. Sextonde roten samt öster om Varvsgatan och norr om Brännkyrkagatan belägen del av trettioförsta roten. — 28. Trettioförsta roten med undantag av öster om Varvsgatan och norr om Brännkyrkagatan belägen del av roten. — 29. Tolfte roten med undantag av norr om Folkungagatan belägen del av roten. — 30. Trettonde roten samt norr om Folkungagatan belägen del av tolfte roten. — 31. Fjortonde roten jämte norr om Blekingegatan belägen del av trettiosjätte roten. — 32. Tjugufemte roten jämte söder om Blekingegatan belägen del av trettiosjätte roten. — 33. Fjärde roten. — 34. Sjuttonde roten. — 35. Tjugutredje roten med undantag av kvarteren Trossen och Kättingen. — 36. Tjugunionde roten jämte kvarteren Trossen och Kättingen i tjugutredje roten. — 37. Trettioandra roten med undantag av Örby villastad och Örby förstad. — 38. Trettiotredje roten samt av trettiofjärde roten Hägersten, Mälärhöjden, Emilsberg, Fridhem, Klubben, Pettersberg, Sätra, Slätten och Jakobsberg. — 39. Trettiofjärde roten med undantag av Hägersten, Mälärhöjden, Emilsberg, Fridhem, Klubben, Pettersberg, Sätra, Slätten och Jakobsberg samt av trettioandra roten Örby villastad och Örby förstad. — 40. Trettiofemte roten. *Överståthållarämbetets kungörelse den 27 nov. 1925.*

Uppbördsdistrikt.

1. Nikolai, Jakobs och Bromma församlingar. — 2. Klara och Adolf Fredriks församlingar samt 6:e roten av Gustav Vasa församling. — 3. Matteus församling och 22:a roten av Gustav Vasa församling. — 4. Johannes och Engelbrekts församlingar. — 5. Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 6. Maria och Högålds församlingar. — 7. Katarina församling. — 8. Sofia och Brännkyrka församlingar. — 9. Kungsholms och S:t Görans församlingar. *Kungl. brev till överståthållarämbetet den 24 mars 1921.*

Riksdagsmannavalkrets.

För val till riksdagens såväl första som andra kammare utgör Stockholms stad numera en enda valkrets (med 11 repr. i första och 16 repr. i andra kammaren). *Lag den 26 nov. 1920 om val till riksdagen, med ändr. den 17 juni 1921, som trädde i kraft den 1 juli 1921.*

Genom överståthållarämbetets kungörelser den 29 dec. 1920, 4 april 1923, 5 juli 1924 och 4 juli 1925 är valkretsen för val till andra kammaren delad i valdistrikt, till antalet 126 (se vidare Kommunal författningssamling för Stockholm 1920 nr 189, 1923 nr 10, 1924 nr 118 och 1925 nr 33).

Stadsfullmäktigvalkretsar.

1:a kretsen (17 repr.): Storkyrkoförsamlingen, Katarina och Sofia församlingar. — *2:a kretsen* (21 repr.): Maria, Högalids och Brännkyrka församlingar. — *3:e kretsen* (19 repr.): Klara, Jakobs, Kungsholms, St Görans och Bromma församlingar. — *4:e kretsen* (20 repr.): Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — *5:e kretsen* (23 repr.): Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. *Stadsfullmäktiges beslut den 20 sept. 1920 för val från och med år 1921.*

Anm. För rösternas uppsamlande kan valkrets av magistraten delas i valdistrikt. Beslut om någon bestående indelning i dylika har ej fattats, men samma distriktsindelning, som gäller för riksdagsmannaval (se ovan), torde i regel tillämpas även vid val av stadsfullmäktige.

Läkardistrikt.

1. Nikolai: Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara och Jakobs: Klara och Jakobs församlingar samt den del av Adolf Fredriks församling, som ligger söder och öster om Kammakaregatan, Upplandsgatan, Tegnérslunden och Tegnérgatan. — 3. Kungsholms östra: Den del av Kungsholms församling, som ligger öster om Polhemsgatan. — 4. Kungsholms västra: St Görans församling samt den del av Kungsholms församling, som ligger väster om Polhemsgatan. — 5. Adolf Fredriks västra: Den del av Adolf Fredriks församling, som ligger norr om Kammakaregatan och väster om Upplandsgatan, den del av Gustav Vasa församling, som ligger väster om Upplandsgatan samt den del av Mattens församling, som ligger väster om Hålsingegatan. — 6. Adolf Fredriks östra: Återstoden av Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — 7. Johannes: Johannes församling samt den del av Engelbrekts församling, som ligger norr om Odengatan och väster om Stockholm-Rimbojörnvägen. — 8. Östermalms västra: Återstoden av Engelbrekts församling samt den del av Hedvig Eleonora församling, som ligger väster om Sibylle-, Stor-, Jungfrugatorna, Valhallavägen, Sturevägen fram till Tegeludden. — 9. Östermalms östra: Återstoden av Hedvig Eleonora församling samt Oscars församling. — 10. Katarina norra: De delar av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas av Södermalmstorg, Götgatan till Folkungagatan, denna gata till Renstjärnasgatan, denna gata till Tjörhovsgatan, denna gata till Erstagatan samt denna gata till Stadsgården. — 11. Katarina södra: Den del av Katarina församling, som begränsas av Skånegatan från Timmermansgatan till Götgatan, denna gata till Blekingegatan, denna gata till Nytorget, detta torg och Nytorgsgratan till Folkungagatan, denna gata till Götgatan, denna gata till Högbergsgatan samt församlingsgränsen västerut. — 12. Sofia östra: de delar av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas av Erstagatan från Stadsgården till Tjörhovsgatan, denna gata till Renstjärnasgatan, denna gata till Folkungagatan, denna gata till Nytorgsgratan, denna gata till Värmdögatan. — 13. Sofia västra: De delar av Katarina och Sofia församlingar, som i norr begränsas av Skånegatan från Timmermansgatan till Götgatan, denna gata till Blekingegatan, denna gata till Värmdögatan samt denna gata till Hammarby kanal. — 14. Maria östra: Den del av Maria församling, som ligger öster om Torkel Knutssonsgatan norrifrån till Tavastgatan, denna gata till Timmermansgatan samt denna gata söderut. — 15. Maria västra: Återstoden av Maria församling samt Högalids församling. — 16. Liljeholmens: Den del av Brännkyrka församling, som ligger norr och nordväst om stora landsvägen till Fittja och det vattenavlopp, som från trakten av Stensborg framgår till Årstaviken mellan Årsta och Sköntorp. — 17. Enskede: Den del av Brännkyrka församling, som ligger öster och nordost om det vattendrag och östra grenen av detsamma, som från slakthusjärnvägen framlöper till Årstaviken mellan Årsta och Sköntorp, nämnda järnväg till Huddingevägens västra gren, denna väg över Östberga till dess korsningspunkt med rågången mellan Örby och Herrängen å ena sidan samt Ersta och Mossen å den andra, nämnda rågång till vägen mellan Lyckeby och Herrängen, nämnda väg och dess fortsättning österut över Gubbängen (norra grenen), söderut över Starrmyren och Lugnet till Kvickenstorp samt åt nordost till Dalarövägen, denna väg till församlingsgränsen, jämte lägenheter utmed västra sidan av sistnämnda väg. — 18. Älvsjö: Återstoden av Brännkyrka församling. — (Provisoriskt distrikt.) Bromma: Bromma församling. *Hälsövärdnsnämndens beslut den 31 dec. 1901, 10 jan. 1902, 26 aug. 1904, 12 juni 1908, 13 jan. 1911, 17 jan. 1913, 19 jan. 1917, 26 april 1922 (ang. Bromma) samt 25 febr. 1925, av vilka det senaste trädde i kraft den 1 mars 1925.*

Anm. Numreringen å kartan är ej officiell. — Beträffande Bromma se sid. 96.

Ympningsdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara, Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Mattens församlingar. — 3. Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 4. Maria, Högalids, Sofia och Katarina församlingar. — 5. Liljeholmens och Älvsjö läkardistrikt. — 6. Kungsholms, S:t Görans och Bromma församlingar. — 7. Enskede läkardistrikt. *Hälsovårdsnämndens beslut den 19 jan. 1917, 3 okt. 1919 och 29 april 1925*, av vilka det senaste trädde i kraft den 1 maj 1925.

Fosterbarnsinspektionsdistrikt.

1. Maria och Högalids församlingar. — 2. Storkyrkoförsamlingen, Katarina och Sofia församlingar. — 3. Kungsholms och S:t Görans församlingar, den del av Gustav Vasa församling, som ligger norr om Odengatan och väster om Norrtullsgatan, samt den del av Matteus församling, som ligger väster om Norrtullsgatan. — 4. Klara, Adolf Fredriks församlingar, återstoden av Gustav Vasa och Matteus församlingar samt Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 5. Brännkyrka församling, t. v. med undantag av nordligaste delen (se följande). — 6. (Provisoriskt distrikt.) Bromma församling ävensom av Brännkyrka församling samhällena Gröndal, Ekensberg Mörtviken, Vinterviken, Mälarhöjden, Hägersten, Reymersholm, Liljeholmen, Årstaäng, Sjövik och Aspudden samt mellanliggande områden. *Hälsovårdsnämndens beslut den 9 jan. och 14 aug. 1903, 26 febr. 1904, 13 jan. 1905, 11 jan. 1907, 17 jan. 1913 och 11 okt. 1922*, av vilka det senaste trädde i kraft den 1 nov. s. å.

Fattigvårdsdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara församling. — 3. Kungsholms församling. — 4. Adolf Fredriks församling. — 5. Gustav Vasa församling. — 6. Mattens församling. — 7. Jakobs och Johannes församlingar. — 8. Engelbrekts församling. — 9. Hedvig Eleonora församling. — 10. Oscars församling. — 11. Katarina församling. — 12. Maria församling. — 13. Brännkyrka församling. — 14. Bromma församling. — 15. Sofia församling. — 16. Högalids församling. — 17. S:t Görans församling. *Fattigvårdsnämndens beslut den 15 okt. 1907, 10 dec. 1912, 16 nov. 1915, 19 juni 1917 och 2 sept. 1924*, av vilka det senaste trädde i kraft den 1 jan. 1925.

Anm. Numreringen å kartan är ej officiell.

Pensionsdistrikt.

1. Första och sjunde rotarna. — 2. Andra och tredje roten samt femte och adertonde rotarna. — 3. Åttonde och tjuguförsta rotarna. — 4. Sjätte och tjuguantra rotarna. — 5. Tjugusjätte, tjugusjunde och trettionde rotarna. — 6. Nionde, tionde och tjugnionte rotarna. — 7. Elfte, tjugonde och tjugufjärde rotarna. — 8. Femtonde och nittonde rotarna. — 9. Sextonde och trettioförsta rotarna. — 10. Trettonde, fjortonde och trettiosjätte rotarna. — 11. Tolfte och tjugufemte rotarna. — 12. Fjärde och sjuttonde rotarna. — 13. Tjugutredje och tjugunionde rotarna. — 14. Trettioandra, trettiotredje och trettiofjärde rotarna. — 15. Trettiofemte roten. *Stadsfullmäktiges beslut den 19 nov. 1917* (fastställt av överståthållarämbetet den 7 dec. 1917), som trädde i kraft den 1 jan. 1918.

Renhållningsdistrikt.

1. Östra: Norrmalm öster om Malmtorgsgatan, Malmskillnadsgatan, Oxtorgsgatan och Sveavägen samt Östermalm och Djurgården. — 2. Västra: Norrmalm väster om nämnda gator samt Kungsholmen och Bromma. — 3. Södra: Staden inom broarna samt Södermalm och Brännkyrka. *Anm.* Renhållningsdistriktens gränser gå efter gatans västra sida; yttergränserna för distriktet följa stadsplanegränsen utom vid östra renhållningsstationen och utefter Valhallavägen. — Numreringen å kartan är ej officiell.

Budningsdistrikt.

1. Östermalm, Djurgårdsstaden och östra delen av Norrmalm jämte Skepps- och Kastellholmarna, begränsat i väster av Sveavägen söderut till Oxtorgsgatan, denna gata till Malmskillnadsgatan samt Malmskillnadsgatan och Malmtorgsgatan, fortsatt till Norrström. — 2. Staden inom broarna, västra delen av nedre Norrmalm och östra delen av Kungsholmen, begränsat i öster av 1:a distriktet samt i norr och väster av Kungstengatan, Dalagatan, Tegnérsgatan, fortsatt till Klaraviken samt av Polhemsgatan. — 3. Västra delen av övre Norrmalm och västra delen av Kungsholmen, begränsat i öster av 1:a och 2:a distriktet. — 4. Västra delen av Södermalm, begränsat i öster av Västra Slussgatan, Södermalmstorg, Götgatan, Folkungagatan och Helgagatan fortsatt söderut. — 5. Östra delen av Södermalm, begränsat i väster av 4:e distriktet. *Överståthållarämbetets kungörelse den 12 maj 1924*, som trädde i kraft den 1 juli s. å. *Anm.* Latrinhämtning utom stadsplanegränsen ev. även utom stadens jurisdiktion verkställas av renhållningsverket enligt särskilda avtal, vadan några gränser härför ej kunna angivas.

Inskrivningsdistrikt.

1. Östra: Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora, Oscars, Engelbrekts och Gustav Vasa församlingar. — 2. Västra: Klara, Ulrika Eleonora, S:t Görans, Adolf Fredriks, Matteus och Bromma församlingar. — 3. Södra: Högalids, Maria, Katarina, Sofia och Brännkyrka församlingar. *Kungl. kungörelser den 31 dec. 1918 och 12 dec. 1924.*

Landstormsområden.

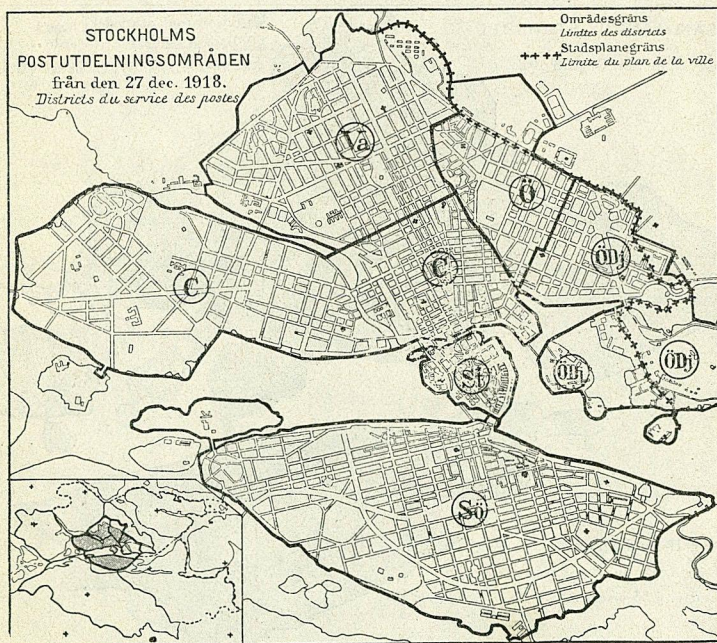
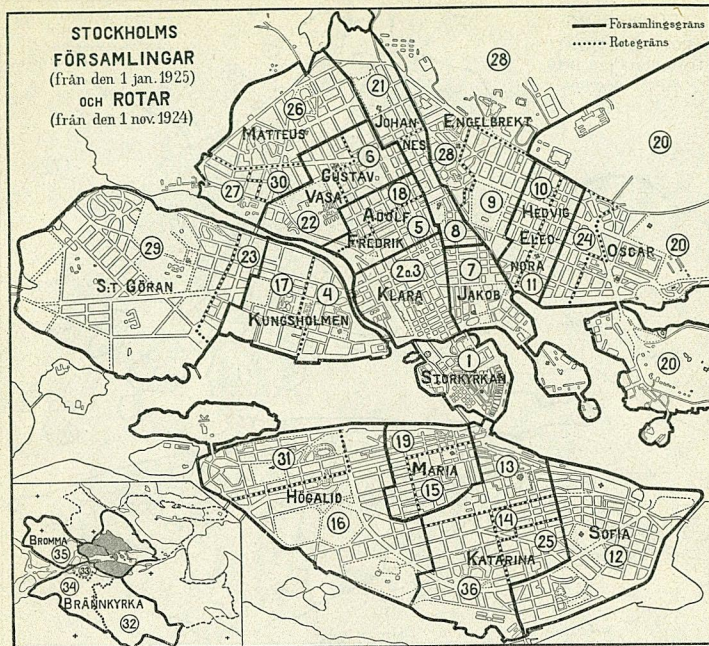
1. Södra området, nr 45 a: Högalids, Maria, Katarina, Sofia och Brännkyrka församlingar. — 2. Västra området, nr 45 b: Klara, Ulrika Eleonora, S:t Görans, Adolf Fredriks, Matteus och Bromma församlingar. — 3. Östra området, nr 45 c: Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora, Oscars, Engelbrekts och Gustav Vasa församlingar. *Kungl. kungörelser den 31 dec. 1918 och 12 dec. 1924.*

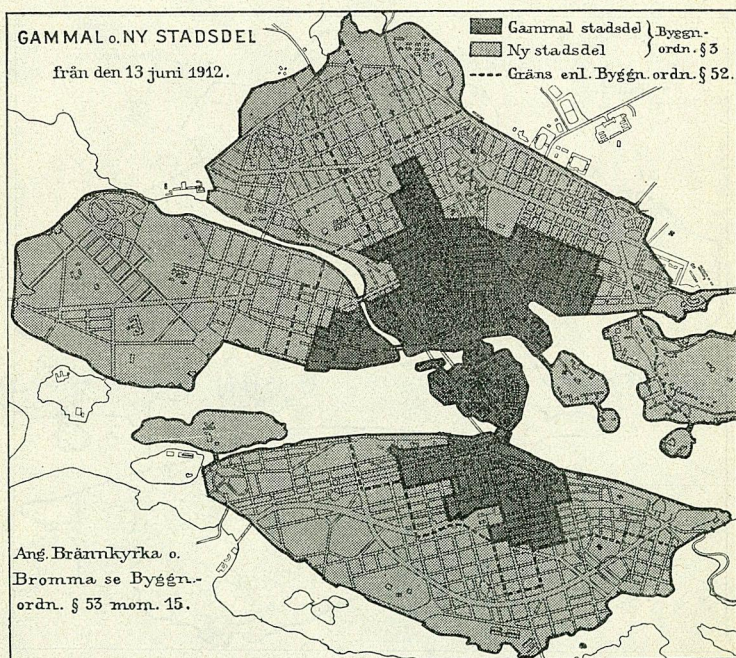
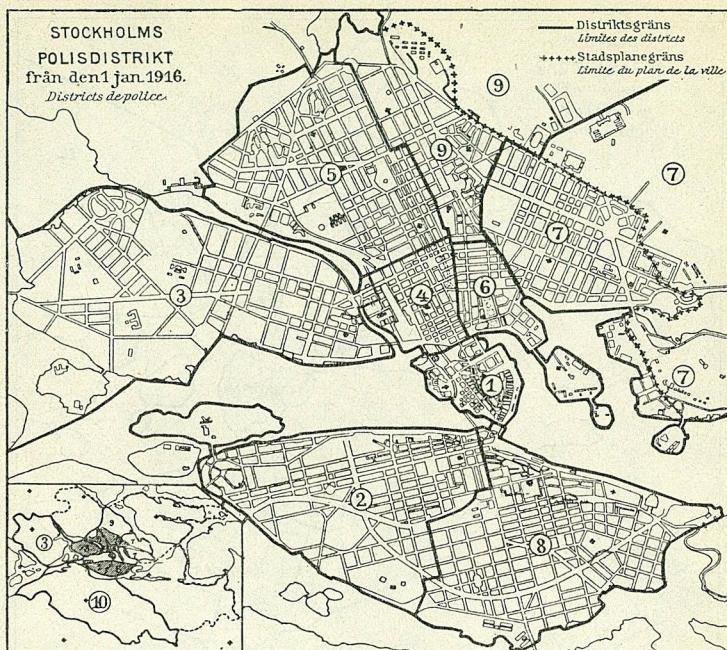
Hästutskrivningsområden.

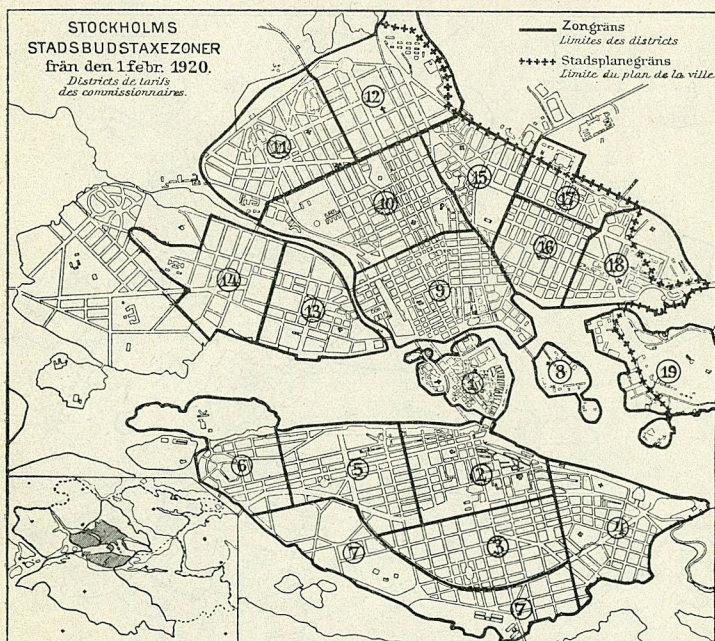
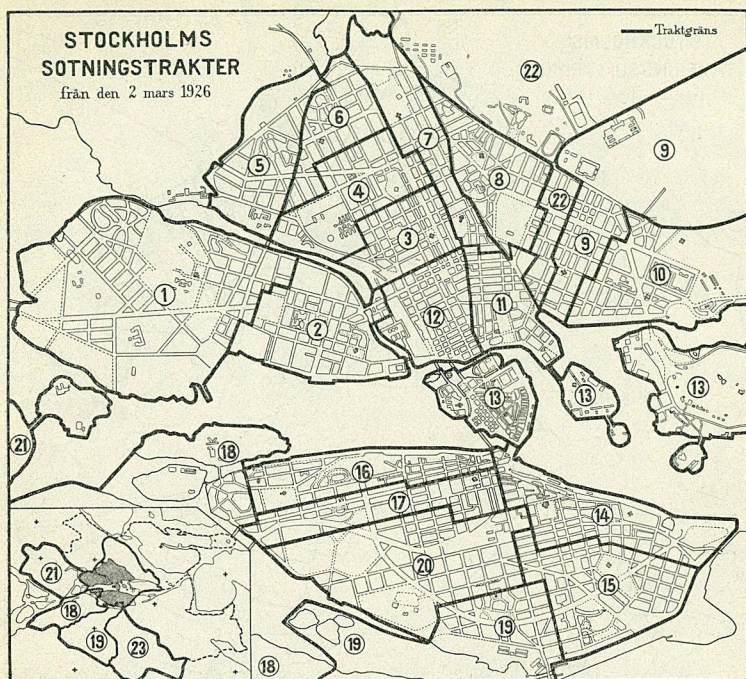
Området nr 232. Andra polisdistriktet. — Området nr 233. Tionde polisdistriktet (Brännkyrka jämte Liljeholmen och Örby). — Området nr 234. Åttonde polisdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Blekingegatan, Östgötagatan, Bondegatan, Nytorgsgatan, Folkungagatan och Renstjärnsgatan till Saltsjön.) — Området nr 235. Tredje polisdistriktet (inkl. Bromma). — Området nr 236. Första, fjärde och sjätte polisdistrikten samt norra delen av åttonde polisdistriktet. (Gränsen följer mittellinjen av Blekingegatan, Östgötagatan, Bondegatan, Nytorgsgatan, Folkungagatan och Renstjärnsgatan till Saltsjön.) — Området nr 237. Femte polisdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Karlbergsvägen, Hälsingegatan, Frejgatan, Norrtullsgatan och Odengatan.) — Området nr 238. Femte polisdistriktet, norra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Karlbergsvägen, Hälsingegatan, Frejgatan, Norrtullsgatan och Odengatan.) — Området nr 239. Nionde polisdistriktet, norra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Odengatan och Birgerjarlsgatan.) — Området nr 240. Nionde polisdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Odengatan och Birgerjarlsgatan.) — Området nr 241. Sjunde polisdistriktet. *Kungl. kungörelse den 13 aug. 1917, som trädde i kraft den 1 jan. 1918.*

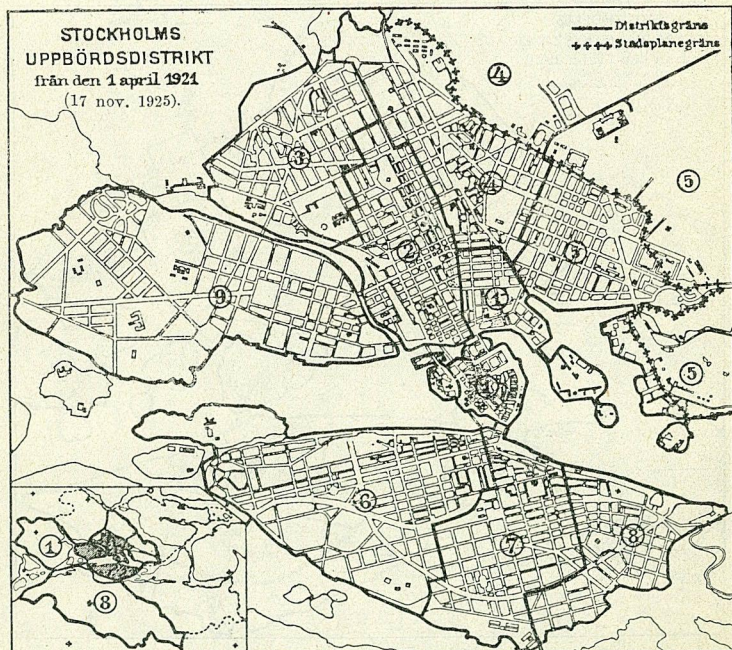
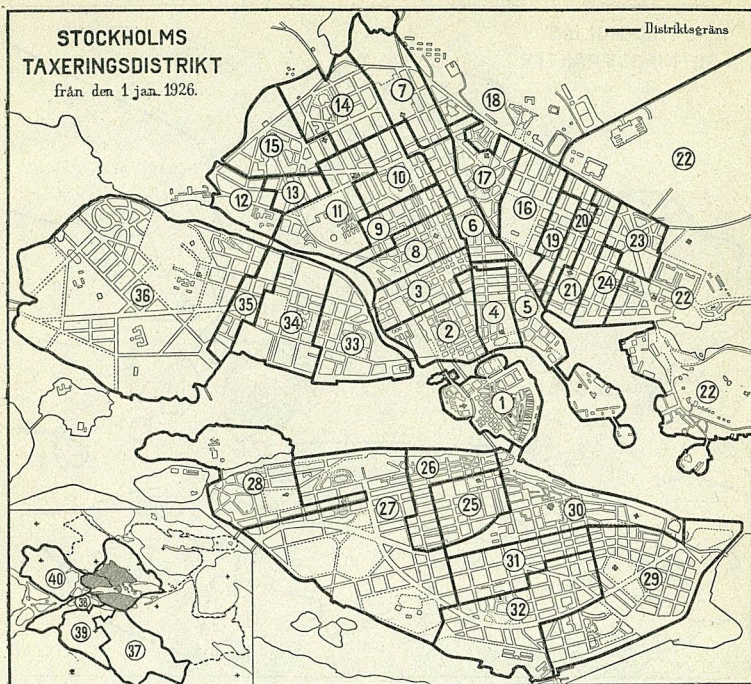
Automobilmönstringsdistrikt.

1:a distriktet: sjunde polisdistriktet. — 2:a distriktet: sjätte och nionde polisdistrikten. — 3:e distriktet: första och fjärde polisdistrikten. — 4:e distriktet: tredje och femte polisdistrikten. — 5:e distriktet: andra, åttonde och tionde polisdistrikten. *Kungl. kungörelse den 31 aug. 1920, som trädde i kraft den 1 jan. 1921.*

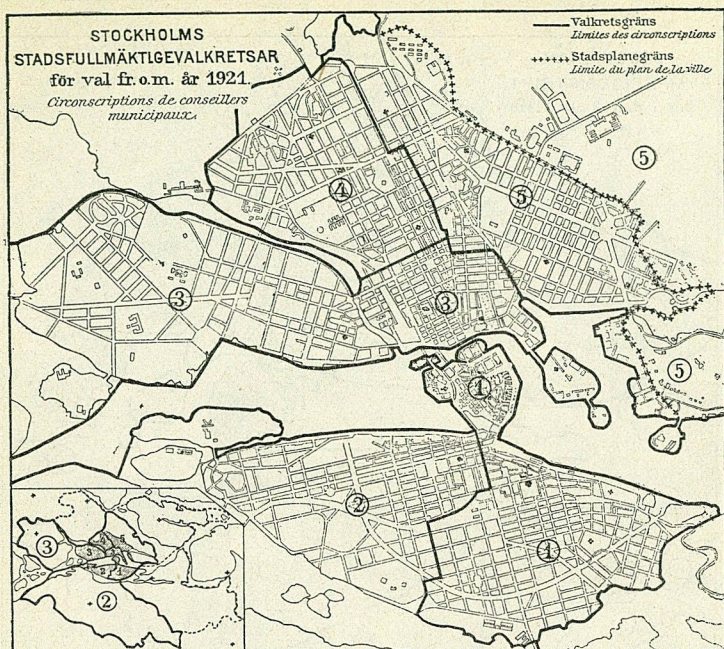

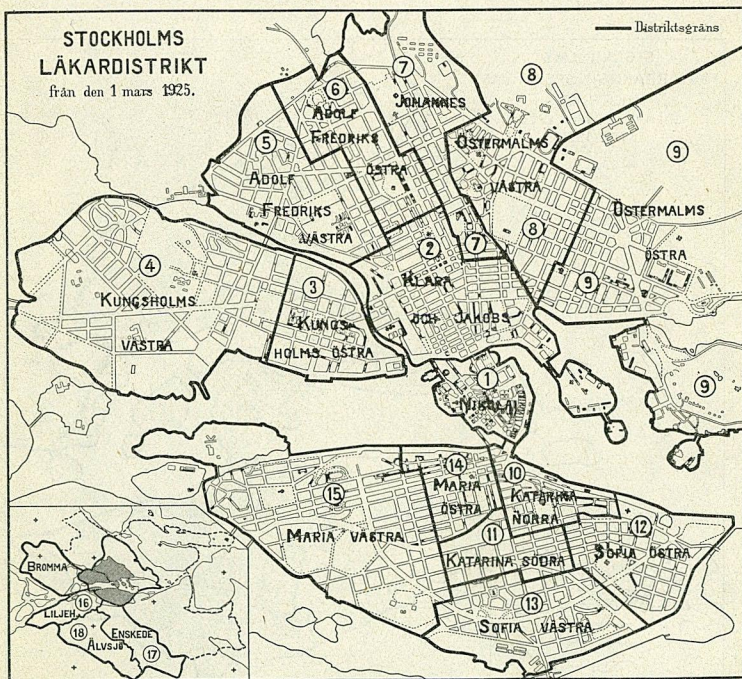

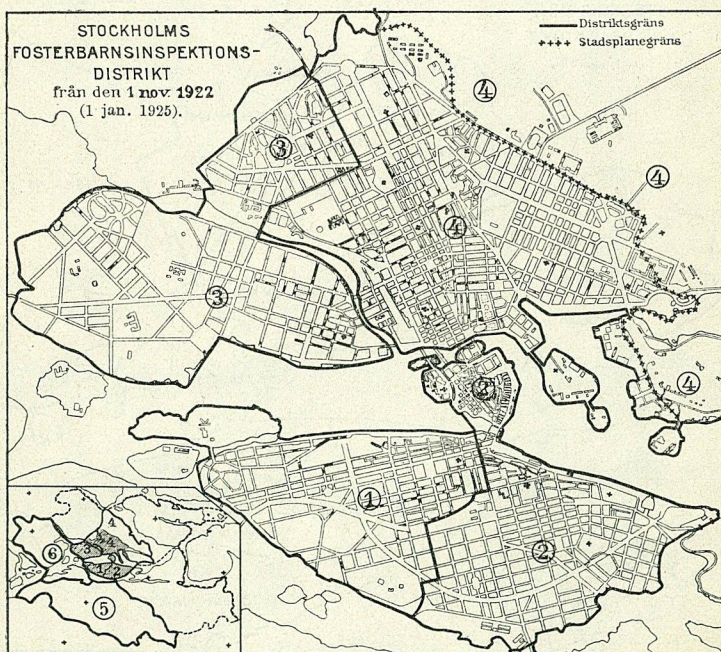
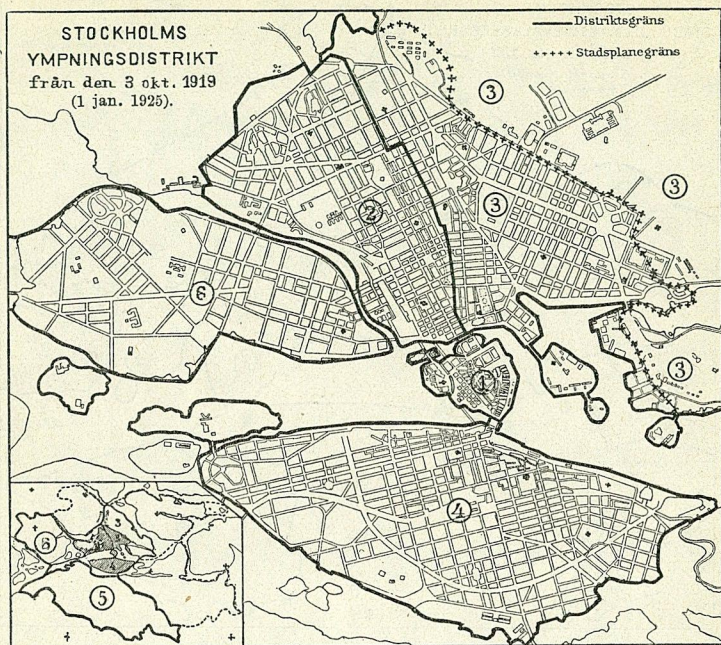
Stadens indelning.

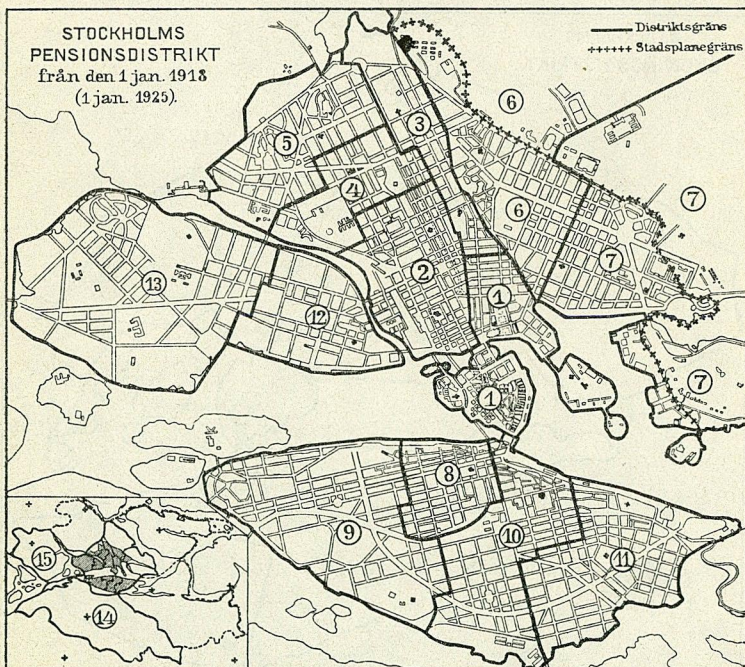
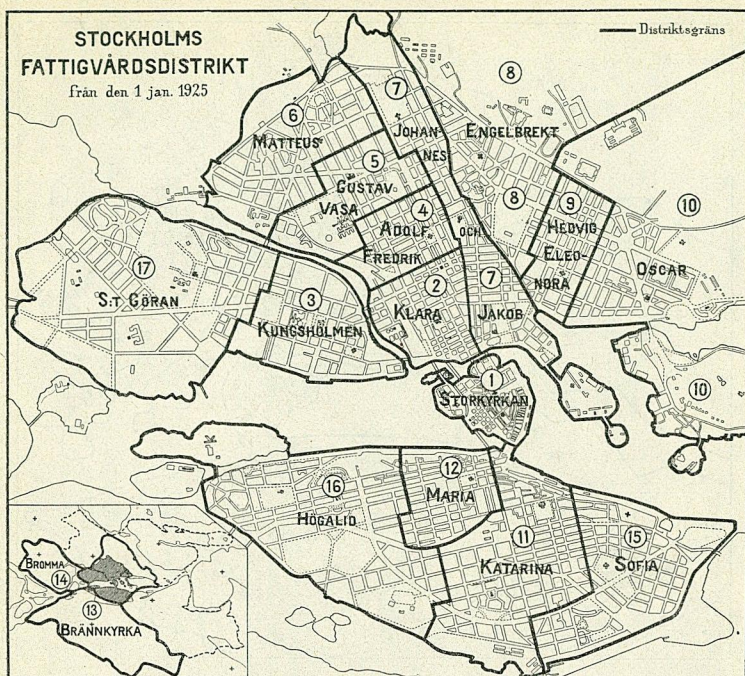

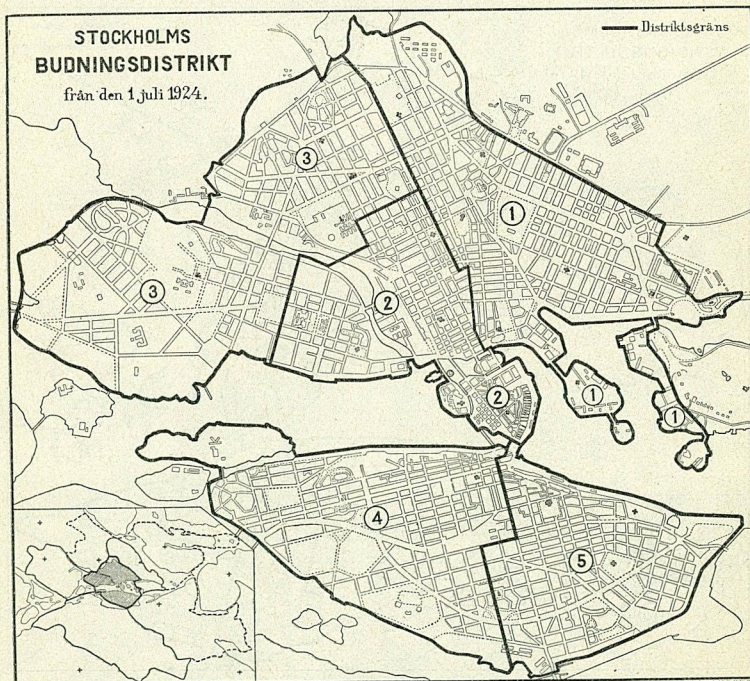
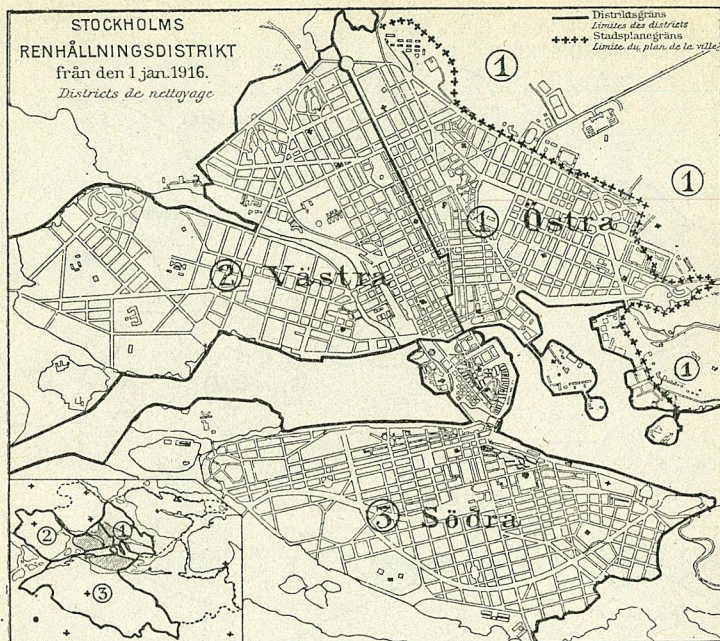
Anm. Angående indelning i valdistrikt se sid. 386.

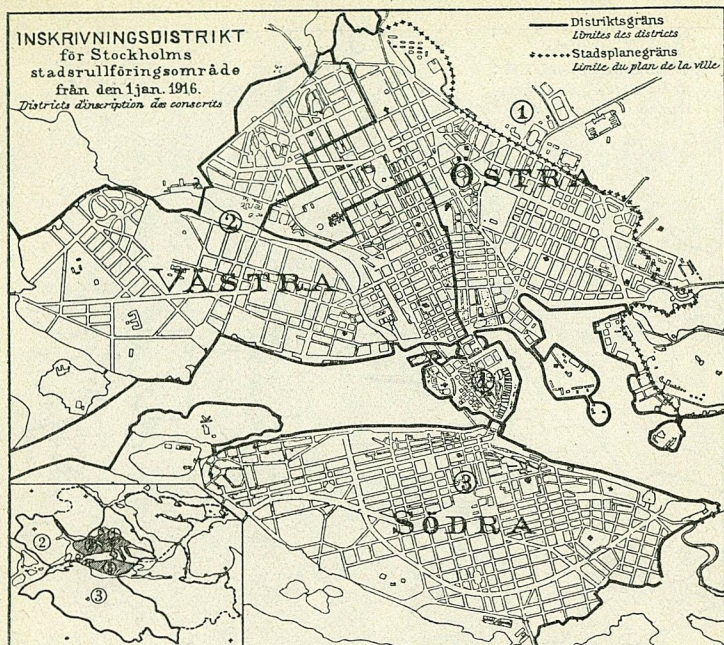

Anm. Beträffande Bromma se sid. 96 och 386.

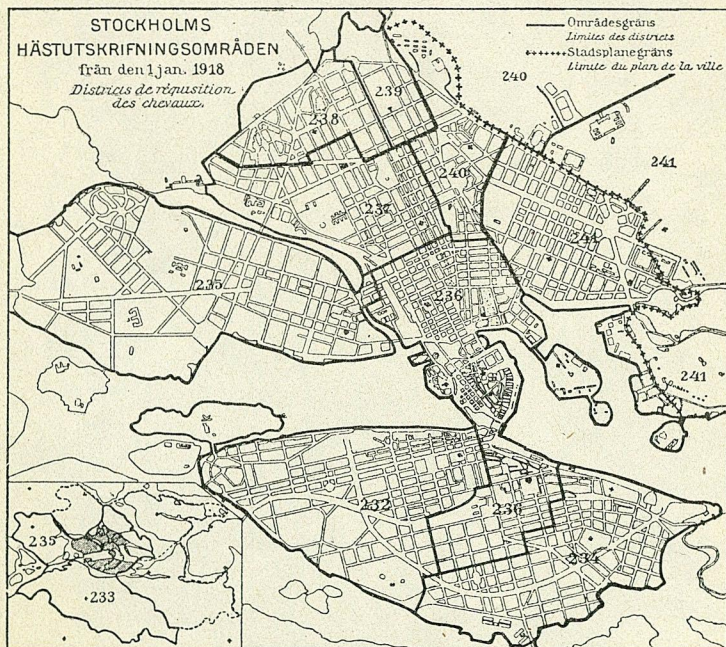

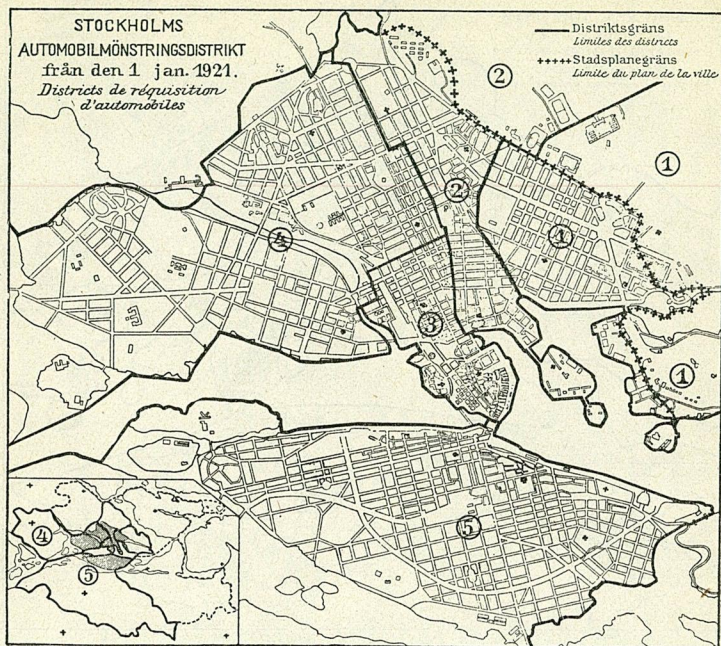

Anm. Samma gränser ha fastställts att gälla från den 1 jan. 1925.
Samma gränser gälla även för stadens *landstormsområden* (från den 1 jan.
1916, resp. 1919 och 1925) (å kartan: 3=nr 45 a; 2=nr 45 b; 1=nr 45 c).

Stadens ytinnehåll och markens fördelning år 1919.

	»Gamla Stock- holm»	Bränn- kyrka	Bromma	Hela Stock- holm
	har	har	har	har
Landareal	3,236	7,529	2,425	13,190
Därav: Trädgård	164	281	144	589
Åker och annan odlad jord	73	1,630	751	2,454
Naturlig äng	209	107	46	362
Skogs- och hagmark	408	4,622	1,171	6,201
Övrig mark (bebyggda och obebyggda tomter, gator, vägar, allmänna platser, kyrkogårdar samt kärr, kala berg o. a. impedimenter m. m.)	2,382	889	313	3,584
Vatten	104	474	31	609
Summa	3,340	8,003	2,456	13,799

Anm. Ovanstående fördelning av landarealen är hämtad ur Sveriges officiella statistik (Jordbruk och boskapsskötsel år 1919). En mera detaljerad uppmätning av stadens areal är f. n. under utförande.

Beträffande vattenarealen har, i överensstämmelse med Sveriges officiella statistik, Mälarens och Saltsjöns vatten ej här medtagits. Enligt ekonomiska kartverkets uppgifter utgör Mälarens areal inom »gamla Stockholm» 234, inom Brännkyrka 371 och inom Bromma 372 eller inom hela Stockholm 977 har. Stockholms hamnområde (1922) omfattar av Mälaren 462, av Saltsjön 992 och av övriga vatten 79 eller tillhoppa 1,533 har.

Stadens folkmängd den 31 december 1925 (1 januari 1926).

Stockholms mantalsskrivna folkmängd utgjorde den 1 jan. 1926 (31 dec. 1925) enligt statistiska kontorets sammanställning av rote-männens uppgifter 196,896 män och 245,632 kvinnor = 442,528 personer.

Folkmängdens fördelning på församlingar och rotar framgår av nedanstående tablå.

Församlingar och rotar.	Folkmängd den 31 dec. 1925 (1/1 1926).	Folkmängd den 31 dec. 1925 (1/1 1926).
<i>Johannes församling.</i>		
8. Roslagsroten	8,561	
21. Vanadisroten	14,850	23,411
<i>Engelbrekts församling.</i>		
9. Humlegårdsroten	10,839	
28. Eriksbergsroten	16,491	27,330
<i>Hedvig Eleonora församling.</i>		
10. Nybroroten	12,906	
11. Artilleriroten	10,335	23,241
<i>Oscars församling.</i>		
20. Narvaroten	14,150	
24. Karlaroten	13,070	27,220
<i>Katarina församling.</i>		
13. Stadsgårdsroten	11,447	
14. Katarina mellanrote	9,797	
25. Nytorgsroten	11,851	
36. Helgaroten	9,138	42,233
<i>Sofia församling.</i>		
12. Sofiaroten	17,900	17,900
<i>Maria församling.</i>		
15. Maria kyrkorote	11,117	
19. Skinnarviksroten	11,921	23,038
<i>Högalids församling.</i>		
16. Tantoroten	11,039	
31. Heleneborgsroten	19,057	30,096
<i>Brännkyrka församling.</i>		
32. Ensckederoten	16,303	
33. Liljeholmsroten	11,149	
34. Årstaroten	16,892	44,344
<i>Bromma församling.</i>		
35. Brommaroten	17,619	17,619
		Hela staden 442,528
<i>Storkyrkoförsamlingen.</i>		
1. Storkyrkoroten	11,495	11,495
<i>Klara församling.</i>		
2 o. 3. Klararoten	11,085	11,085
<i>Kungsholms församling.</i>		
4. Kungsbroroten	11,345	
17. Kronobergsroten	12,281	23,626
<i>S:t Görans församling.</i>		
23. Karlsviksroten	14,463	
29. Kristinebergsroten	9,966	24,429
<i>Adolf Fredriks församling.</i>		
5. Tegnérsroten	7,952	
18. Teknologroten	9,344	17,296
<i>Gustav Vasa församling.</i>		
6. Observatorieroten	11,316	
22. Vasaroten	9,807	21,123
<i>Matteus församling.</i>		
26. Norrtullsroten	25,478	
27. Karlbergsroten	12,448	
30. Birkaroten	9,812	47,738
<i>Jakobs församling.</i>		
7. Jakobsroten	9,304	9,304

Ann. Ang. den mantalsskrivna folkmängden vid början av åren 1862—1925 se i tabellen sid. 407.

Rörande folkmängden inom vissa tätare bebyggda områden i Brännkyrka och Bromma hänvisas till Statistisk månadsskrift nr 2 för 1926, sid. 4*.

Stadens utgifter och inkomster år 1926.

Fördelning av Stockholms stads bruttoutgifter och bruttointkomster år 1926 på de i staten upptagna utgifts- och inkomstrubrikerna.

Utgifter.		med tillgängliga eller uttaxerade	
	Kr.	medel	Kr.
Brister från föregående år . . .	139,385		10,655,500
a) Löner, arvoden och dylikt . . .	38,436,695	ö) Utlånade medel	3,334,000
Därav: Ordinarie löner	21,864,123		Summa 218,514,078
Övriga löner	9,030,542	Därav: att täckas av lånemedel . . .	33,803,390
Rörligt lönetillägg	7,542,030	övriga utgifter	184,710,688
b) Beklädnad och beväring	388,495		
c) Hyror och arrenden	3,844,155	<i>Motsvarande utgifter enligt 1925</i>	
d) Onera, lagfartskostnader, husens försäkring och dylikt	1,910,481	års stat:	
e) Underhållsarbeten	10,630,286	lånemedel	29,875,000
f) Inventariers inköp och underhåll . . .	3,384,975	övriga	168,309,442
g) Bränsle och lyse	2,125,420		
h) Renhållning inomhus samt tvätt och dylikt	1,553,065	Inkomster.	
i) Skriv- och tryckkostnader, böcker och dylikt	1,132,895	Överskott från föregående år . . .	16,311,535
k) Driftkostnader	15,197,800	I anspråk tagna kapitaltillgångar	4,035,518
l) Ersättning för ombesörjande av åtskilliga stadens åligganden	892,300	a) Skatter	2,559,432
m) Kothåll	3,871,800	b) Inkomster på grund av särskilda rättigheter:	
n) Ersättning för underhåll och vård . .	7,045,500	Brännvinsmedel	999,674
o) Omedelbart utdelat understöd . . .	3,000,000	Övriga inkomster	952,060
p) Läkarvård, medikamenter och dylikt	1,206,600	c) Bidrag till och ersättning för särskilda kostnader:	
q) Begravningskostnader	54,100	Sjukhusavgifter	1,636,100
r) Förselkostnader	286,480	Gravupplåtelse och gravöppningar	1,240,000
s) Kostnader för särskilt biträde, handräckningar och dylikt	649,550	Övriga bidrag m. m.:	
t) Kostnader av flera slag	10,092,180	från statsverket	6,003,153
u) Stadens bidrag till främmande inrättningar	2,809,474	från kommuner och enskilda	6,400,000
v) Räntor	37,851,043	av sportler å vissa tjänster	486,500
w) Kapitalbetalningar	19,754,127	d) Avgifter av handel och sjöfart . .	6,019,724
y) Pensioner och understöd	2,998,345	e) Försäljning av fastigheter	587,950
Därav:		f) Hyror och arrenden	14,895,880
Pensioner	1,789,908	g) Inkomster på rörelse	35,029,718
Ålderdomsunderstöd	383,421	h) Inkomster av flera slag	611,040
Ersättning och understöd på grund av olycksfall i arbetet	58,827	i) Räntor	23,093,911
Övriga understöd till efterlevande	213,783	k) Kapitalbetalningar	7,517,888
Rörligt pensionstillägg	552,406	l) Ersättning för vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner	2,534,581
z) För framtida behov avsatta medel . .	—	Därav: Bostäder	902,293
å) Köp och lösen:		Värme och lyse	214,841
med reserverade försäljningsmedel .	4,025,050	Kost	1,417,447
med lånemedel	8,120,290		Summa 130,914,664
med tillgängliga eller uttaxerade medel	774,987		
ä) Ny- och ombyggnader:		<i>Motsvarande inkomster enligt 1925</i>	
med lånemedel	22,349,100	års stat	123,017,323

Anm. Rörande Stockholms stads stat år 1926 se f. ö. Bih. nr 1 för 1926.

Huvudstat för Stockholms stads

Inkomster.	Verkliga inkomster		Likvider mellan stadens egna myndigheter, verk och inrättningar.	S u m m a.	
	ordinarie.	för året.		Brutto (inberäknat likvider).	Netto (efter avdrag av likvider).
Överskott	—	16,268,455	—	16,268,455	
Överståthållarämbetet	900,892	85,000	30,500	1,016,392	
Mantalsnämnden	44,800	—	23,700	68,500	
Magistraten och rådhusrätten	364,000	—	—	364,000	
Stadsfullmäktige, stadskollegiet och stadskansliet	—	—	—	—	
Drätselnämnden	10,008,367	—	25,088,733	35,097,100	
Tjänstenämnden	—	—	—	—	
Fastighetsnämnden	15,529,444	—	3,821,746	19,351,190	
Åtgärder i anledning av 1923 års bangårdsavtal	—	—	—	—	
Byggnadsnämnden	148,500	—	104,000	252,500	
Stadsplanenämnden	—	—	—	—	
Hälsövnadsnämnden	3,845,000	—	1,382,400	5,227,400	
Fattigvårdsnämnden	1,754,425	—	3,007,240	4,761,665	
Arbetsförmedlingens styrelse .	30,000	—	—	30,000	
Rättshjälpsanstaltens styrelse .	83,700	—	—	83,700	
Nykterhetsnämnden	14,540	—	—	14,540	
Särskilda åtgärder med anledning av arbetslöshet	—	—	—	—	
Folkskoledirektionen	4,246,815	—	222,500	4,469,315	
Lärings- o. yrkesskolestyrelsen	410,400	28,700	—	439,100	
Barnavårdsnämnden	283,276	—	722,500	1,005,776	
Statistiska kontorets styrelse .	1,500	—	—	1,500	
Biblioteksstyrelsen	—	—	—	—	
Rådet till skydd för Stockholms skönhet	—	—	—	—	
Styrelsen för Liljevalchs konsthall	64,500	19,740	—	84,240	
Industriverksstyrelsen	28,178,054	—	2,974,146	31,152,200	
Hamnstyrelsen	4,832,960	—	29,450	4,862,410	
Frihamnsnämnden	—	—	—	—	
Handels- och sjöfartsnämnden	—	—	—	—	
Löneavtalsnämnden	—	—	—	—	
Gatunämnden	2,429,768	—	853,555	3,283,323	
Slakthus- och saluhallsstyrelsen	1,746,460	—	20,840	1,767,300	
Kyrkogårdsnämnden	1,263,700	33,808	16,550	1,314,058	
Frammående institutioner . . .	—	—	—	—	
Medel t. stadsfullmäktiges förfogande	—	—	—	—	
Summa likvider	—	—	38,297,860	—	
Summa verkliga inkomster . . .	76,181,101	16,435,703	—	—	92,616,804
				=	130,914,664
Låne medel till bestridande av motstående utgifter för inköp av fastigheter, uppförande av nybyggnader o. d.				33,803,390	33,803,390
Skillnad att täckas genom uttaxering av:					
a) kommunal progressivskatt				6,100,000	6,100,000
b) kommunalskatt beräknad till 5·90 procent av de skattskyldiges beviljningstaxerade inkomst av fast egendom, kapital och arbete .				47,696,024	47,696,024
Summa kronor				218,514,078	180,216,218

inkomster och utgifter för år 1926.

Utgifter.	Verkliga utgifter		Likvider mellan sta- dens egna myndigheter, verk och in- rättningar.	S u m m a.	
	ordinarie.	för året.		Brutto (inberäknat likvider).	Netto (efter avdrag av likvider).
A. <i>Utgifter att täckas av motstående inkomster eller ge- nom uttaxering:</i>					
Brister	—	139,385	—	139,385	
Överståthållarämbetet	9,579,645	140,800	553,845	10,274,290	
Mantalsnämnden	607,800	82,000	14,200	704,000	
Magistraten och rådhusrätten	1,715,150	30,000	204,050	1,949,200	
Stadsfullmäktige, stadskollegiet och stadskansliet	533,390	—	152,150	685,540	
Drätselnämnden	30,994,740	1,560,400	776,960	33,332,100	
Tjänstenämnden	43,000	—	10,500	53,500	
Fastighetsnämnden	9,626,522	1,111,097	10,398,171	21,135,790	
Åtgärder i anledning av 1923 års bangårdsavtal	—	200,500	—	200,500	
Byggnadsnämnden	635,800	30,000	127,900	793,700	
Stadsplanenämnden	210,175	138,000	50,500	398,675	
Hälsovårdsnämnden	12,522,870	1,271,040	1,726,515	15,520,425	
Fattigvårdsnämnden	9,136,476	227,500	5,211,817	14,575,793	
Arbetsförmedlingens styrelse	208,150	11,000	7,850	227,000	
Rättshjälpsanstaltens styrelse	147,050	—	18,450	165,500	
Nykterhetsnämnden	162,640	2,500	5,800	170,940	
Särskilda åtgärder med anled- ning av arbetslöshet	—	—	—	—	
Folkskoledirektionen	12,129,130	741,400	2,143,775	15,014,305	
Lärings- o. yrkesskolestyrelsen	805,695	160,810	135,765	1,102,270	
Barnavårdsnämnden	2,675,850	20,300	205,660	2,901,810	
Statistiska kontorets styrelse	295,600	31,000	66,000	392,600	
Biblioteksstyrelsen	57,065	522,250	39,800	619,115	
Rådet till skydd för Stock- holms skönhet	15,900	—	—	15,900	
Styrelsen f. Liljevalchs konsthall	84,240	—	—	84,240	
Industriverksstyrelsen	19,365,480	255,250	8,602,457	28,223,187	
Hamnstyrelsen	2,235,320	2,861,930	4,539,650	9,636,900	
Frihamnsnämnden	6,700	300	54,000	61,000	
Handels- och sjöfartsnämnden	2,900	—	—	2,900	
Löneavtalsnämnden	14,800	—	1,800	16,600	
Gatunämnden	8,412,701	7,264,575	2,053,697	17,730,973	
Slakthus- och saluhallsstyrelsen	1,229,929	52,000	665,971	1,947,900	
Kyrkogårdsnämnden	1,083,751	88,000	189,307	1,361,058	
Främmande institutioner	648,500	1,283,822	341,270	2,273,592	
Medel t. stadsfullm:s förfogande	—	3,000,000	—	3,000,000	
Summa likvider	—	—	38,297,860	—	
Summa verkliga utgifter	125,186,969	21,225,859	—	—	146,412,828
Härav utgifter medförande ökning av tillgångarna:				184,710,688	
värdeökningar			7,222,751		
skuldminskningar			7,221,239		
			= 14,443,990		
B. <i>Utgifter att täckas genom upplåning:</i> enligt särskild specifikation				33,803,390	33,803,390
Härav utgifter medförande ökning av tillgångarna:					
värdeökningar			28,993,070		
skuldminskning			282,320		
			= 29,275,390		
Summa kronor				218,514,078	180,216,218

Översikt av de i Stockholms stads lönestat upptagna lönegrupperna

enligt den av stadsfullmäktige i juni 1921 beslutade löneregleringen
(med ändringar den 11 dec. 1922 och 28 juni 1923).

(Jfr Kommunal författningssamling för Stockholm 1923 nr 102 och 106.)

Lönegrupp.	Löneklass (årligt totalt avlöningsbelopp) (3-åriga tidsintervaller)				Därav:	
	nr 1.	nr 2.	nr 3.	nr 4.	Varje löne- förhöjnings årliga be- lopp.	Tjänst- göringspen- ningarnas år- liga belopp.
1	1,320	1,500	1,680	1,860	180	396
2	1,440	1,650	1,860	2,070	210	432
3	1,680	1,920	2,160	2,400	240	504
4	1,920	2,190	2,460	2,730	270	576
5	2,160	2,460	2,760	3,060	300	648
6	2,400	2,700	3,000	3,300	300	720
7	2,640	2,940	3,240	3,540	300	792
8	2,880	3,180	3,480	3,780	300	864
9	3,120	3,420	3,720	4,020	300	936
10	3,360	3,660	3,960	4,260	300	1,008
11	3,600	3,900	4,200	4,500	300	1,080
12	3,900	4,200	4,500	4,800	300	1,170
13	4,200	4,530	4,860	5,190	330	1,260
14	4,500	4,830	5,160	5,490	330	1,350
15	4,800	5,160	5,520	5,880	360	1,440
16	5,100	5,460	5,820	6,180	360	1,530
17	5,400	5,790	6,180	6,570	390	1,620
18	6,000	6,420	6,840	7,260	420	1,800
19	6,600	7,050	7,500	7,950	450	1,980
20	7,200	7,680	8,160	8,640	480	2,160
21	7,800	8,340	8,880	9,420	540	2,340
22	8,400	9,000	9,600	10,200	600	2,520
23	9,300	9,900	10,500	11,100	600	2,790
24	10,200	10,800	11,400	12,000	600	3,060
25	11,100	11,850	12,600	—	750	3,330
26	12,000	12,750	13,500	—	750	3,600
27	13,200	13,950	14,700	—	750	3,960
28	14,400	15,150	15,900	—	750	4,320
29	15,600	16,350	17,100	—	750	4,680
30	16,800	17,550	18,300	—	750	5,040

Ann. En del befattningar (bl. a. som borgarråd, kanslichef, fastighetsdirektör, direktör för gas- och elektricitetsverken) äro ställda utanför lönestaten.

Till ovanstående löner kommer ett rörligt lönetillägg enligt i det allmänna tjänstereglementet, punkt 66, angivna grunder (se Kommunal författningssamling för Stockholm 1923 nr 102).

Översikt av avlöningsklasser för viss extra personal vid stadens anstalter och inrättningar

enligt tjänstenämndens beslut den 30 november 1922.

(Jfr Kommunal författningssamling för Stockholm 1922 nr 77.)

A v l ö n i n g s k l a s s .	B e g y n - n e l s e - a v l ö n i n g .	Årligt avlöningsbelopp efter			A v l ö n i n g s - f ö r h ö j n i n g s å r l i g a b e l o p p .
		1	4	7	
		års tjänstgöring.			
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
I a	1,260	1,320	1,380	1,440	60
I b	1,320	1,380	1,440	1,500	60
I c	1,380	1,440	1,500	1,560	60
I d	1,440	1,500	1,560	1,620	60
II a	1,560	1,650	1,740	1,830	90
II b	1,620	1,710	1,800	1,890	90
II c	1,680	1,770	1,860	1,950	90
III a	1,800	1,920	2,040	2,160	120
III b	1,920	2,040	2,160	2,280	120

Ann. Till ovanstående avlöningar kommer ett rörligt lönetillägg enligt av stadsfullmäktige fastställda grunder (se Kommunal författningssamling för Stockholm 1923 nr 105).

Uppskattade fastighetsvärden och inkomstbelopp, mantalsskriven folkmängd i

(Se text å

Årtalen med feta siffror utmärka taxeringsår för all fast egendom.	Uppskattat fastighets- värde.	D ä r a v		Uppskattad inkomst (för bevilling).	D ä r a v	
		beskattat.	skattefritt. ¹⁾		beskattad. ¹⁵⁾	skattefri. ²⁾
År 1862	125,918,159	121,452,281	4,465,878	35,736,868	29,991,568	5,745,300
» 1865	156,462,990	142,970,491	13,492,499	34,376,381	28,093,781	6,282,600
» 1867	167,421,594	152,441,295	14,980,299	33,548,184	27,023,284	6,524,900
» 1870	170,247,881	154,075,066	16,172,815	33,698,183	27,397,383	6,300,800
» 1873	185,663,675	168,250,190	17,413,485	45,373,535	36,655,735	8,717,800
» 1876	232,103,522	212,334,525	19,768,997	56,706,194	47,210,294	9,495,900
» 1879	286,055,776	255,912,730	30,143,046	60,491,221	49,643,521	10,847,700
» 1882	333,699,651	300,616,485	33,083,166	68,991,945	56,908,245	12,083,900
» 1884	415,088,778	375,547,500	39,541,278	69,281,730	59,453,030	9,828,700
» 1885	443,667,350	402,674,450	40,992,900	80,718,947	62,857,297	17,861,650
» 1886	461,443,250	421,397,750	40,045,500	77,218,168	62,167,618	15,050,550
» 1887	478,764,630	435,452,830	43,311,800	82,585,575	62,625,125	19,960,450
» 1888	492,139,300	448,132,400	44,006,900	82,943,896	62,482,146	20,461,750
» 1889	505,952,675	461,205,875	44,746,800	88,278,753	66,088,753	22,190,000
» 1890	538,627,495	469,218,640	69,408,855	95,001,422	69,745,672	25,255,750
» 1891	555,506,200	483,303,800	72,202,400	96,949,900	70,778,450	26,171,450
» 1892	563,806,900	491,482,400	72,324,500	100,206,945	72,337,695	27,869,250
» 1893	559,339,800	489,206,100	70,133,700	101,999,431	74,575,781	27,423,650
» 1894	564,559,300	494,098,100	70,461,200	106,092,396	79,458,046	26,634,350
» 1895	569,844,800	501,137,400	68,707,400	108,900,485	81,041,735	27,858,750
» 1896	603,588,500	534,150,200	69,438,300	117,224,676	88,649,026	28,575,650
» 1897	621,133,000	550,430,300	70,702,700	128,901,087	98,519,037	30,382,050
» 1898	698,652,900	616,298,250	82,354,650	143,249,085	111,412,835	31,836,250
» 1899	721,529,550	638,785,900	82,743,650	154,597,994	121,027,444	33,570,550
» 1900	748,966,900	664,216,450	84,750,450	165,598,624	130,660,124	34,938,500
» 1901	773,413,100	687,586,850	85,826,250	172,109,281	133,382,631	38,726,650
» 1902	796,012,700	706,368,300	89,644,400	172,369,901	133,957,801	38,412,100
» 1903	961,138,300	846,623,550	114,514,750	194,455,466	156,106,750	38,348,716
» 1904	1,001,284,600	882,292,600	118,992,000	212,402,774	172,827,974	39,574,800
» 1905	1,046,487,810	922,408,910	124,078,900	226,482,213	185,380,663	41,101,550
» 1906	1,095,643,800	969,226,500	126,417,300	245,801,086	204,689,736	41,111,350
» 1907	1,152,734,000	1,021,822,400	130,911,600	272,928,799	230,738,299	42,190,500
» 1908	1,438,793,100	1,201,431,500	237,361,600	293,353,509	252,291,059	41,062,450
» 1909	1,484,998,600	1,240,130,600	244,868,000	291,921,374	250,449,804	41,471,570
» 1910	1,521,675,460	1,266,898,460	254,777,000	287,776,480	245,760,954	42,015,526
» 1911	1,559,046,600	1,297,907,900	261,132,700	310,994,457	269,486,107	41,508,350
» 1912	1,589,921,600	1,325,463,133	264,458,467	323,612,910	282,163,960	41,448,950
» 1913 ¹⁰⁾	1,868,454,400	1,474,830,100	393,624,300	364,356,790	319,361,940	44,994,850
» 1914	1,907,901,200	1,520,315,800	387,585,400	375,922,760	330,151,510	45,771,250
» 1915	1,954,711,000	1,562,059,500	392,651,500	374,725,680	327,394,880	47,330,800
» 1916 ¹¹⁾	2,001,405,000	1,606,804,400	394,600,600	483,875,110	435,452,360	48,422,750
» 1917	2,032,802,200	1,638,054,400	394,747,800	700,333,530	648,667,970	51,665,560
» 1918	2,266,604,600	1,829,367,800	437,236,800	885,034,620	787,264,110	47,770,510
» 1919	2,297,544,400	1,854,168,400	443,376,000	1,009,817,700	977,457,740	32,359,960
» 1920	2,348,506,860	1,905,388,800	443,118,060	1,332,969,250	1,280,552,560	52,416,690
» 1921 ¹³⁾	2,367,298,240	2,053,177,970	314,120,270	1,439,845,734	1,094,762,080	269,841,610
» 1922	2,894,610,000	2,394,997,700	499,612,300	1,187,928,730	865,838,130	256,114,370
» 1923	2,942,495,300	2,450,620,500	491,874,800	997,782,305	736,272,250	209,949,380
» 1924	3,011,416,250	2,510,449,150	500,967,100	995,989,930	731,036,160	212,358,250
» 1925	3,121,089,900	2,610,386,250	510,703,650	1,033,414,360	758,013,890	219,567,980

Anm. Ang. noter och förklaringar, se sid. 408. — Ang. åren 1863—83, se kommunalkalendern 1917.

påförda utskylder och kommunalskatt (i kronor) samt Stockholm åren 1862—1925.

sid. 408.)

Uppskattad inkomst för inkomst- o. förmögenhetsskatt. ⁷⁾⁹⁾	Påförda utskylder.	D ä r a v		Kommunalskatt. ⁴⁾	Mantalskriven folkmängd vid årets början.	Per invånare.			År.
		krono-. ¹⁰⁾	kommunala. ³⁾			fastighetsvärde. ⁵⁾	inkomstbelopp. ⁶⁾	utskyldsbelopp.	
— ¹²⁾	—	—	—	—	113,576	1,069	315	—	1862
—	1,581,341	472,658	1,108,683	—	123,436	1,158	278	12.81	1865
—	2,025,395	632,935	1,392,460	—	127,597	1,195	263	15.87	1867
—	2,273,260	465,732	1,807,528	3.00	131,128	1,175	257	17.34	1870
—	2,797,095	558,643	2,238,452	3.00	139,896	1,203	324	19.99	1873
—	3,595,868	700,598	2,895,270	3.00	144,974	1,465	391	24.80	1876
—	4,229,965	1,070,959	3,159,006	3.00	161,722	1,582	374	26.16	1879
—	4,937,890	1,229,316	3,708,574	3.00	174,702	1,721	395	28.26	1882
—	5,082,617	862,054	4,220,563	3.00	190,842	1,968	363	26.63	1884
—	5,810,584	914,268	4,896,316	3.50	200,781	2,006	402	28.94	1885
—	5,859,041	920,454	4,938,587	3.50	211,138	1,996	366	27.75	1886
—	5,917,981	933,585	4,984,396	3.50	216,807	2,008	381	27.30	1887
—	5,314,074	940,177	4,373,897	3.50	221,551	2,023	374	23.99	1888
—	5,520,236	984,468	4,535,768	3.50	228,118	2,022	387	24.20	1889
—	6,262,550	1,028,749	5,233,801	4.00	236,350	1,985	402	26.50	1890
—	6,359,785	1,046,809	5,312,976	4.00	245,331	1,970	395	25.92	1891
—	6,497,273	1,066,547	5,430,726	4.00	248,051	1,981	404	26.19	1892
—	6,921,823	1,380,058	5,541,765	4.00	249,252	1,963	409	27.77	1893
—	8,044,660	2,168,370	5,876,290	4.00	252,937	1,953	419	31.80	1894
—	8,185,139	2,199,130	5,986,009	4.00	259,304	1,933	420	31.57	1895
—	7,479,809	1,544,910	5,934,899	3.50	267,100	2,000	439	28.00	1896
—	7,517,850	1,343,240	6,174,610	3.25	274,609	2,004	469	27.38	1897
—	8,057,904	1,508,999	6,548,905	3.00	282,795	2,179	507	28.49	1898
—	8,620,100	1,618,399	7,001,701	3.00	291,589	2,191	530	29.56	1899
—	9,193,678	1,728,774	7,464,904	3.00	297,078	2,236	557	30.95	1900
—	11,361,781	3,289,456	8,072,325	3.25	300,523	2,288	573	37.81	1901
—	12,739,428	3,317,064	9,422,364	4.00	301,697	2,341	571	42.23	1902
⁷⁾ 192,534,900	14,860,543	5,400,720	9,459,823	3.25	305,115	2,775	637	48.70	1903
215,292,500	16,062,713	6,144,952	9,917,761	4.10	309,647	2,849	686	51.87	1904
235,713,300	17,862,800	6,613,857	11,248,943	4.40	317,946	2,901	712	56.18	1905
265,286,100	21,338,114	7,215,466	14,122,648	5.10	324,488	2,987	758	65.76	1906
307,988,900	25,248,271	8,435,503	16,812,768	5.50	332,738	3,071	820	75.88	1907
331,828,600	25,133,969	9,435,341	20,298,628	6.00	337,460	3,560	869	⁸⁾ 74.48	1908
323,658,000	30,581,358	9,222,366	21,358,992	6.40	339,582	3,652	860	90.06	1909
318,849,000	29,738,207	9,930,629	19,807,578	6.00	341,816	3,706	842	87.00	1910
⁹⁾ 422,940,200	33,678,926	12,156,307	21,522,619	6.00	343,832	3,775	904	97.95	1911
434,011,530	36,312,433	13,381,673	22,930,760	6.00	346,599	3,824	934	104.77	1912
484,358,350	40,611,963	15,307,783	25,304,180	6.00	¹⁰⁾ 376,171	3,921	969	107.96	1913
504,876,000	42,298,310	16,105,280	26,193,030	6.00	382,085	3,979	984	110.70	1914
480,453,700	41,027,151	14,560,458	26,466,693	6.00	386,270	4,044	970	106.21	1915
600,761,600	53,758,712	20,305,161	33,453,551	6.00	¹¹⁾ 398,639	4,031	1,214	134.86	1916
853,759,900	82,812,294	32,729,705	50,082,589	6.40	408,792	4,007	1,713	202.58	1917
1,029,312,300	140,127,410	77,020,555	63,106,855	6.75	413,163	4,428	2,021	339.16	1918
1,190,157,800	175,506,735	78,958,372	96,548,363	8.60	408,456	4,539	2,472	429.68	1919
¹²⁾ 1,426,147,300	214,428,445	90,655,194	123,773,251	8.50	415,201	4,589	3,210	516.44	1920
1,424,522,235	189,000,028	93,223,942	95,776,086	¹⁴⁾ 6.65	419,788	4,891	3,430	450.23	1921
1,188,582,569	129,411,896	69,858,586	59,553,310	4.90	422,042	5,675	2,815	306.63	1922
1,004,010,930	107,560,644	54,801,457	52,759,187	5.10	424,944	5,767	2,348	253.12	1923
1,016,543,760	108,441,234	54,892,301	53,548,933	5.20	429,812	5,841	2,317	252.30	1924
1,072,989,927	120,069,600	57,956,679	62,112,921	5.90	438,896	5,948	2,355	273.57	1925

Uppgifterna ang. utskylder för åren 1924 och 1925 äro preliminära.

Uppskattade fastighetsvärden och inkomstbelopp samt påförda utskylder i Stockholm åren 1862—1925.

Till tabellen å sidorna 406 och 407.

Till förtydligande av den livliga utveckling, som utmärkt Stockholm under senare årtionden, torde omstående sammanställning av några viktigare ekonomiska data rörande huvudstaden — uppskattat fastighetsvärde, uppskattat inkomst och påförda utskylder — sätta i relation till folkmängden vara av intresse. Till utgångspunkt har därvid valts år 1862¹⁷⁾, som är det år, till vilket taxeringsstatistiken i sitt nuvarande skick går tillbaka, och som på samma gång representerar året för de nya kommunallagarnas tillkomst.

Det uppskattade *fastighetsvärdet* utgjorde år 1862 125.9 milj. kr., varav 121.4 milj. kr. värde var bevillningsbeskattat och 4.5 milj. kr. värde var bevillningsfritt, motsvarande statens

samt vissa stadens och menigheters fastigheter. Fastighetsvärdet har därefter, fränsett en kortvarig tillbakagång omkring år 1870, varit i jämnt stigande. År 1925 hade att uppvisa värdesiffran 3,121.1 milj. kr. eller nära 25 gånger så högt värde som år 1862. Den absoluta ökningen av denna värdesiffra under tidrymden 1862—1925 uppgår sålunda till 2,995.2 milj. kr. Stegringarna 1908, 1918 och 1922 bero på de då verkställda omtaxeringarna av all fast egendom; ökningen 1913 har utom i enahanda förhållande även sin grund i inkorporeringen av Brännkyrka (av fastighetsvärdet kom på Brännkyrkas del 52,990,800 kr.), och av ökningen 1916 belöpte sig 17,509,600 kr. på det då inkorporerade

Noterna 1—16 hänföra sig till tab. å sid. 406—407. — I tabellen angivna uppskattade (taxerade) belopp hava hämtats från generalsammandragen över bevillningen etc. (t. o. m. 1921) och skattetaxeringarna (fr. o. m. 1922). Rörande en del inadvartenser i dessa uppgifter, som vid särskilda undersökningar för vissa är konstaterats, hänvisas till i Sveriges officiella statistik, serien »Inkomst och förmögenhet», publicerade redogörelser härför.

¹⁾ Statens (fr. o. m. år 1921 endast vissa, jfr not 13) samt vissa kommunens och menigheters fastigheter. ²⁾ Avdrag enligt (numera) § 12 bevillningsförfordningen. Storleken av såväl den från bevillning helt och hållet befriade inkomsten som det bevillningsfria avdraget har varit växlande bestämt under årens lopp, vilket förklarar en del mera betydande differenser i här redovisade inkomstbelopp för några varandra närliggande år. I sumorna för åren 1916—1920 ingå jämväl för dessa är stadgade särskilda avdrag vid resp. års taxering till bevillning för inkomst samt till inkomst- och förmögenhetsskatt. Fr. o. m. år 1921 har en uppdelning skett av den »uppskattade inkomsten» i sådan inkomst, som ej upptages till bevillningstaxering (vissa »allmänna avdrag») och »taxerad inkomst»; å den senare göras vissa avdrag enligt § 12 bevillningsförfordningen, varefter återstoden utföres som »beskattningsbart belopp» (upptaget i vidstående kolumn, jfr not 15). Då avdragen enligt § 12 bevillningsförfordningen numera icke redovisas i den officiella statistiken, äro fr. o. m. 1922 beloppen i denna kolumn, vilka konstruerats ur andra uppgifter, endast att betrakta som approximativa. ³⁾ Inkl. avgifter till den kyrkliga kommunen samt, t. o. m. 1887, fastighetsskatt (upphörd fr. o. m. 1888) och, fr. o. m. 1921, kommunala progressivskattens kommunandel. Påförda kommunalutskylder (och kommunalskatt) utgå först året efter det, till vars taxering de hänföra sig. ⁴⁾ Till den borgerliga kommunen uttaxerat belopp, t. o. m. 1910 per bevillningskrona, fr. o. m. 1911 per $\frac{1}{10}$ bevillningskrona. T. o. m. 1903 skedde dessutom särskild uttaxering för stadens allmänna folkskolor med belopp varierande från 45 till 92 öre per bevillningskrona; fr. o. m. 1904 är denna inbegripen i kommunalskatten. Fr. o. m. år 1921 avses här den uttaxering, som äger rum utöver kommunala progressivskatten. (Jfr not 3.) ⁵⁾ Statens samt vissa kommunens och menigheters fastigheter ej inräknade, jfr not 1. ⁶⁾ Samtliga för bevillning uppskattade inkomster (inkl. bevillningsfria). ⁷⁾ För åren 1903—1910 låg till grund för den statliga inkomstbeskattningen ett särskilt »beräknat belopp» (se kommunalkalendern 1919). ⁸⁾ Bevillning och inkomstskatt på grund av skatteinbetalningens omläggning påförda endast med halva belopp att betalas i slutet av år 1908 (detta år inbetalades således $1\frac{1}{2}$ kronoskatt). ⁹⁾ Fr. o. m. år 1911 »taxerat belopp», d. v. s. inkomsten och $\frac{1}{100}$ av förmögenheten. ¹⁰⁾ Fr. o. m. år 1913 inkl. Brännkyrka. ¹¹⁾ Fr. o. m. år 1916 inkl. Bromma. ¹²⁾ Fr. o. m. 1920 inkl. taxering enl. § 19 mom. 1 inkomstskatteförfordningen (A-skatt för inländska aktiebolag och solidariska bankbolag). ¹³⁾ Fastighetsbevillning utgår fr. o. m. år 1921 även för fastigheter, som förut enl. § 5 bevillningsförfordningen varit skattefria, därest de användas för industriellt ändamål eller uthyras mot vederlag. Bevillning av inkomst beräknas fr. o. m. år 1921 även å inkomst av fast egendom. ¹⁴⁾ Härtill kommer fr. o. m. år 1921 uttaxering av kommunala progressivskattens kommunandel. ¹⁵⁾ Fr. o. m. år 1921 »beskattningsbart belopp» (efter samtliga i bevillningsförfordningen medgivna avdrag). ¹⁶⁾ Krigskonjunkturskatt och värnsskatt ej inräknade. — ¹⁷⁾ Rörande fullständiga uppgifter för åren 1863—83 hänvisas till kommunalkalendern 1917.

Bromma. Bemärkas bör även, att fr. o. m. år 1921 de fastigheter, som tidigare enl. § 5 beviltningsförordningen varit fria från beviltnings, påföras dylik, därest de användas för industriellt ändamål eller uthyras mot vederlag. Av 1925 års fastighetsvärde erlades beviltning för 2,610.4 milj. kr.; beviltningsfria voro 510.7 milj. kr. eller mer än fyra gånger hela det värdebelopp, som år 1862 beskattades.

Beloppen av den för beviltningen¹⁾ uppskattade inkomsten förete ungefär motsvarande fluktuationer som fastighetsvärdet. År 1862 visar en inkomst på 35.7 milj. kr., varav nära 30 milj. kr. voro beskattade och 5.7 milj. kr. skattefria. År 1925 uppgår den till ett tal, som är 28.9 gånger större än 1862 års värde, nämligen 1,033.4 milj. kr., därav 758.0 milj. kr. beskattade och omkring 219.6 milj. kr. skattefria (enligt § 12 beviltningsförordningen). Sistnämnda belopp, de beviltningsfria avdragen, utgjorde 1920 52.4 milj. kr. eller inemot dubbelt så mycket som hela den beskattade inkomsten år 1862. Den stora ökningen efter år 1920 beror på att avdragen (enligt § 12 beviltningsförordningen) numera bestämmas efter andra grunder; de ytterligare avdrag, som ske enligt § 11 beviltningsförordningen hava i tabellen icke inräknats i ovanberörda skattefria belopp. Särskilt anmärkningsvärd är den starka inkomstökningen under och närmast efter krigstiden; det uppskattade inkomstbeloppet för 1921 var sålunda 3.8 gånger större än 1915 års (och över 40 gånger större än 1862 års). Förhållandet måste emellertid ses mot bakgrunden av dessa års abnorma ekonomiska förhållanden och den därmed sammanhängande oerhörda nedgången av penningvärdet.

Angående de påförda *utskylderna* hava fullständiga uppgifter icke kunnat erhållas hos uppboordsverket för åren 1862—1864. Året 1865 visar emellertid för inalles påförda utskylder siffran 1.6 milj. kr., varav 0.5 milj. kronoutskylder och 1.1 milj. kommunala. För år 1925 har påförts det mer än 75.9 gånger större utskyldsbeloppet 120.1 milj. kr., varav 58.0 milj. kr. kronoutskylder och 62.1 milj. kr. kommunala utskylder. Det är de senare åren, som här medfört den kraftigaste ökningen, vars kulmen nåddes år 1920 med ett utskyldsbelopp 136 gånger större än 1865 års och 23 gånger större än 1900 års. Det har särskilt varit kronoskatten, som betingat denna kraftiga stegring. Under det att nämligen för tiden 1900—1925 samtliga utskylder jämnt trettonfaldigats, från 9.2 milj. kr. till 120.1 milj. kr., och kommunalutskyld-

erna för sin del något över åttadubblats, från 7.5 milj. kr. till 62.1 milj. kr., hava däremot kronoutskylderna nära trettiofyradubblats på samma tid, från 1.7 milj. kr. till 58.0 milj. kr. — Den uttaxerade kommunalskatten per beviltningsenhet har stigit från 3 kr. (3.55 kr. inkl. skolutskylder) år 1870 till 8.50 kr. år 1920. Då inträdde en sänkning, delvis beroende på den efter fast skala utgående kommunala progressivskatten, men följd av en ny sakta stegring; i kommunalutskyldernas totala belopp ingår progressivskattens kommunandel för år 1925 med 6.1 milj. kr.

Av särskilt intresse torde en jämförelse mellan huvudstadens folkmängd och ovan anförda siffror vara. Tabellen lämnar i detta hänseende uppgift angående såväl fastighetsvärdet och inkomstbeloppet som även utskyldsbeloppet *per invånare* för varje år under den behandlade perioden. Under det att på varje invånare år 1862 kom ett fastighetsvärde av 1,069 kr. och ett medelinkombsbelopp av 315 kr., har år 1925 att uppvisa siffrorna 5,948 kr. och 2,355 kr. Siffrorna utvisa, att fastighetsvärdet och medelinkomsten för person stigit till 5.6, resp. 7.5 gånger större belopp. Särskilt anmärkningsvärd var stegringen i medelinkomst under den senaste högkonjunkturperioden, nämligen från 970 kr. år 1915 upp till 3,430 kr. år 1921; härvid bör dock uppmärksammas, att denna stegring skedde under de särdeles abnorma ekonomiska förhållanden, som dessa år företedde. — Ser man så slutligen på siffrorna för det utskyldsbelopp, som varje person i medeltal haft att utgå, finner man rätt anmärkningsvärda förhållanden. För år 1865 utgjorde utskyldsbeloppet per huvud 12.81 kr.; 1920 års siffra var 516.44 kr., visande att för detta år varje person betalade mer än 40 gånger så mycket i årlig skatt som år 1865; 1925 års medeltal, 273.57 kr., är nära 21.4 gånger så stort som 1865 års.

Redan av det ovan anförda framgår, att skattebeloppet för varje person vuxit väsentligt snabbare än värdet av personens »ägande» fastighet eller inkomst. Till bättre klargörande av detta förhållande kan man — för att förskaffa sig en enda grundsfiffra, till vilken skatten hänföres — lämpligen anse inkomsten av fastighetsvärdet motsvara 5 % därå, ett beräknings sätt, som naturligen endast är en mycket grov approximation i betraktande av de växlande inkomstförhållandena. Man finner då, att år 1865 mot skattebeloppet 12.81 kr. svarade en totalinkomst av 336 kr., vadan således skatten utgjorde 3.81 % av inkomsten. För år 1925 ställa sig siffrorna sålunda: skattebeloppet 273.57 kr. för person utgör 10.32 % av den beräknade totalinkomsten, 2,652 kr. Den relativa skattesatsen, på detta sätt beräknad, har sålunda ökat 2.7 gånger. Beträffande dessa siffror torde även böra ihågkommas, att de beviltningsfria avdragen icke äro frånräknade, vadan den av skatt i verkligheten träffade inkomsten belastas betydligt högre.

¹⁾ Några över längre tid utsträckt jämförelser beträffande variationerna av den till inkomstskatt, resp. inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomsten äro icke möjliga på grund av de förändringar i taxeringsgrunderna, som tid efter annan ägt rum (jfr sid. 408, noterna 7, 9 och 12).

Stockholms stads lantegendomar (utanför den äldre

(Enligt uppgifter från

E g e n d o m	Kommun (församling).	Inköpsår.	Inköpspris. Kronor.
Enskede	Brännkyrka	1904	2,000,000
Ullsunda	Bromma	1904	909,611
Traneberg	D:o	1904	190,000
Åkeshov	D:o	1904	400,000
St. Ångby	D:o	1904	100,000
Årsta (med undantag av vissa fränsålda lägenheter) . .	Brännkyrka	1905	2,300,000
Mossen (del av Östberga m. m.)	D:o	1905	175,000
Svedmyran	D:o	1905	155,000
Ålsten (med undantag av lägenheten Skogsbo)	Bromma	1905	295,000
Gubbängen	Brännkyrka	1908	200,000
Lillsjönäs (med undantag av vissa tomter)	Bromma	1908	150,000
Appelviken och Alviken (med undantag av vissa områden)	D:o	1908	1,270,000
Södertörns villastad	Brännkyrka	1912	1,000,000
Orhem	D:o	1913	225,000
Johannelund (med tillhörande del av Svartvik)	Bromma	1919	1,673,724
Skogsbo (jfr ovan)	D:o	1920	134,650
Smedslätten (del av)	D:o	1922	621,000
Skarpnäck	Brännkyrka	1922	2,400,000
Summa eller medeltal	—	—	14,198,985
Grundsberg	Brännkyrka	1883	115,000
Årsta holmar	D:o	1886	50,000
Sundsta	D:o	1889	65,000
Norsborg	Botkyrka	1899	185,000
Vällinge	Salem	1899	385,000
Bergaholm	D:o	1899	170,000
Fågelsta och Säby	D:o	1899	234,000
Sturehov med Nyckelby, Nibbla och Söderby	Botkyrka, Ekerö, } Salem	1899	600,000
Rönninge, två områden vid		1901	4,000
Lindhov, del av	Botkyrka	1903	20,000
Hammarby, del av	D:o	1903	6,500
Skårby (med undantag av vissa tomter)	Salem	1907	275,000
Hallinge	D:o	1909	150,000
Oxelby och Talby (med undantag av ett område) . . .	D:o	1914	} 305,000
Glasberga, del av	Östertälje	1914	
Högantorp med Ladvik, delar av	Salem	1914	155,000
Summa eller medeltal	—	—	2,719,500
Stenhamra	Sånga	1884	25,000
Riddersvik och Lövsta	Järfälla	1885	140,000
Skrubba	Brännkyrka	1894	55,000
Långbro, delar av	D:o	1902	56,165
Slagsta	Botkyrka	1908	¹⁾ 175,722
Herrängen, delar av	Brännkyrka	1913	37,459
Eolshäll	D:o	1916	40,000
Hammarby (med undantag av vissa områden)	Nacka	1917	3,600,000
Husby, del av	Munsö	1919	250,000
Sättra	Adelsö	1922	375,000
Summa eller medeltal	—	—	4,754,346
Totalsumma eller medeltal	—	—	21,672,831

¹⁾ En niondel av egendomen, tillhörande Forsgréniska fonden, har tillfallit staden i form av donation och värderades vid densammas överlämnande till 15,722 kr. (beloppet inberäknat i totalpriset i tabellen).

stadens fastighetskontor.)

²⁾ Hälsovårdsnämnden förhär huvudbyggnaden m. m. för A. och H. Pålsons konvalescenthems räkning.
³⁾ På egendomen Söderby är ett område av 109·10 har avsöndrat för Söderby sjukhus.

Anmärkningar till tabellen sid. 410—411.

Utom äldre jurisdiktionsgränsen disponerar staden i övrigt den under kyrkogårdsnämndens förvaltning stående norra begravningsplatsen, av vilken större delen emellertid innehaves endast med nyttjanderätt, ett mindre strandområde vid Stallmästaregården, av staten upplåtet utan ersättning, de för elektricitetsverket inköpta strandområdena vid Dalälven (Untra) samt Syarthålsforsen i Indalsälven, vaktstugan vid Älkistan, ett område tillhörigt danvikshemmanet Henriksdal, del av torvmossen Örmossen i Tensta socken, Uppsala län, inköpt för renhållningsverkets pudrerttberedning, stenbrott vid Harg och Finala i Vätö socken, Stockholms län, samt ett grustag Över Hassla nr 1 i Häggeby socken, Uppsala län, ävensom skoltomter samt åtskilliga gatu-

regleringsfastigheter och enstaka smärre tomter i Brännkyrka och Bromma. Från 1917 har staden övertagit föreningen kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn, belägen i Tjárnans by i Hedemora socken. För rörledning Norsborg—Stockholm har exproprierats inalles 173,734 kvm. mark, för vilket utbetalats 363,311 kr. Härjämte har staden genom köp eller expropriation förvärvat för järnvägarna Spånga—Lövsta, Nyboda—slakthuset och Sundbyberg—Ulsunda erforderlig mark.

De i tabellen upptagna arealerna äro de vid tiden för resp. förvärv angivna; i några fall hava vid noggrannare mätning obetydliga avvikelser konstaterats.